

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie

Komparace účetních programů pro ÚSC v ČR

Diplomová práce

Autor: Bc. Pavel Brůža

Studijní obor: Informační management

Vedoucí práce: Ing. Libuše Svobodová, Ph.D.

Pracoviště: FIM – Katedra ekonomie

Hradec Králové

Červenec 2025

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne: 31.7.2025

Bc. Pavel Brůža

Poděkování:

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Libuši Svobodové, Ph.D. za metodické vedení práce a cenné rady.

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá komparací vybraných účetních softwarových řešení využívaných územními samosprávnými celky (ÚSC) v České republice. Cílem práce je vyhodnotit, jak jednotlivé programy naplňují legislativní, funkční a technické požadavky na vedení účetnictví ve veřejné správě a jak podporují digitalizaci a automatizaci účetních procesů. Teoretická část poskytuje přehled o účetnictví ÚSC, právním rámci, funkcích účetních systémů a možnostech využití umělé inteligence. Praktická část je založena na komparativní analýze čtyř vybraných účetních programů – GINIS, Munis, HELIOS Fenix a KEO4 – doplněné o dotazníkové šetření mezi více než dvěma tisíci obcemi a rozhovorem s uživatelkou systémů. Výsledky ukazují rozdíly v uživatelské přívětivosti, nákladovosti, technické podpoře i míře digitalizace jednotlivých řešení. Na základě analýzy jsou formulována doporučení pro volbu vhodného softwaru a diskutován budoucí vývoj účetnictví ve veřejném sektoru v souvislosti s nástupem AI.

Klíčová slova: účetní software, účetnictví, digitalizace účetnictví, územní samosprávný celek

Abstract

Title: Comparison of accounting programs for local self-government units in the Czech Republic

This thesis focuses on the comparison of selected accounting software solutions used by local government units (ÚSC) in the Czech Republic. The aim of the thesis is to evaluate how individual programs meet legislative, functional, and technical requirements for public sector accounting and how they support the digitalization and automation of accounting processes. The theoretical part provides an overview of ÚSC accounting, its legal framework, the functions of accounting systems, and the potential use of artificial intelligence. The practical part presents a comparative analysis of four selected accounting programs – GINIS, Munis, HELIOS Fenix, and KEO4, complemented by a questionnaire survey conducted among more than two thousand municipalities and an interview with a user of the systems. The results highlight differences in user-friendliness, cost, technical support, and level of digitalization of each solution. Based on the analysis, the thesis formulates recommendations for selecting suitable software and discusses the future development of public sector accounting in the context of advancing AI technologies.

Keywords: accounting software, accounting, digitization of accounting, local government units

Seznam zkratek

- AI – Artificial Intelligence (umělá inteligence),
- API – Application Programming Interface (rozhraní pro programování aplikací),
- ČR – Česká republika,
- DPH – Daň z přidané hodnoty,
- EET – Elektronická evidence tržeb,
- ERP – Enterprise Resource Planning (plánování podnikových zdrojů),
- GIS – Geografický informační systém,
- IS – Informační systém,
- ISDOC – Information System Document (standard pro elektronickou fakturaci),
- OCR – Optical Character Recognition (optické rozpoznávání znaků),
- ÚSC – Územní samosprávný celek,
- VÚJ – Vybraná účetní jednotka,
- CSÚÍS – Centrální systém účetních informací státu,

Obsah

1 Úvod.....	1
2 Teoretické aspekty	3
2.1 ÚSC v České republice	3
2.2 Účetnictví.....	4
2.2.1 Vybrané účetní jednotky (VÚJ).....	5
2.2.2 Rozdělení účtů v účetnictví.....	6
2.2.3 Účetní závěrka	6
2.2.4 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (Výkaz FIN 2-12)	11
2.2.5 Rozpočtová skladba	11
2.2.6 Rozpočet ÚSC.....	13
2.3 Finanční kontrola ve veřejné správě	13
3 Účetní programy pro ÚSC v ČR.....	16
3.1 Digitalizace účetnictví v České republice.....	17
4 Využití umělé inteligence v účetnictví	19
4.1 Automatizace účetních procesů pomocí AI	19
4.2 Prediktivní analýza a strategické plánování v účetnictví.....	20
4.3 Technologické a finanční bariéry implementace umělé inteligence v účetnictví v České republice.....	20
4.4 Etické a právní aspekty implementace AI	21
4.5 Současný stav využití AI v účetnictví v ČR a zahraničí.....	22
5 Metodologie práce	23
5.1 Dotazníkové šetření	23
5.1.1 Tvorba dotazníku	24
5.1.2 Výběr respondentů.....	24
5.1.3 Metody vyhodnocení dotazníku.....	25
5.2 Polostrukturovaný rozhovor s účetní z praxe	26

6 Analýza a komparace účetních programů.....	27
6.1 Ginis.....	27
6.2 Munis	31
6.3 Helios Fenix	34
6.4 KEO4	37
6.5 Dotazníkové šetření	40
6.6 Rozhovor s uživatelkou zkoumaných programů	54
7 Shrnutí a diskuse výsledků	63
8 Závěr	65

Seznam obrázků

Obrázek 1: Příklady odlišných účtů v účtové osnově (vlastní zpracování, 2025).....	6
Obrázek 2: Výkaz rozvaha (vlastní zpracování na základě finančních dat obce Petrovice v KEO4, 2025).....	8
Obrázek 3: Výkaz zisku a ztráty (vlastní zpracování na základě finančních dat obce Petrovice v KEO4, 2025).....	10
Obrázek 4: Uživatelské rozhraní systému GINIS Express – finanční okruhy (vlastní zpracování v GINIS, 2025).....	29
Obrázek 5: Hlavní nabídka modulů systému Munis (vlastní zpracování v Munis, 2025)...	32
Obrázek 6: Modul účetnictví systému Munis (vlastní zpracování v Munis, 2025).....	32
Obrázek 7: Hlavní nabídka modulů – Helios Fenix (vlastní zpracování v Helios Fenix, 2025).....	35
Obrázek 8: Tvorba účetního dokladu v Helios Fenix (vlastní zpracování v Helios Fenix, 2025).....	36
Obrázek 9: Hlavní nabídka modulů KEO4 (vlastní zpracování v KEO4, 2025).....	39
Obrázek 10: Uživatelské prostředí KEO4 (vlastní zpracování v KEO4, 2025)	39
Obrázek 11: Účetní systémy dle krajů ČR (vlastní zpracování, 2025).....	53
Obrázek 12: Účetní systémy dle okresů ČR (vlastní zpracování, 2025)	54

Seznam grafů

Graf 1: Zobrazení odpovědí dle krajů (vlastní zpracování, 2025).....	41
Graf 2: Odpovědi dle okresů v Královéhradeckém kraji (vlastní zpracování, 2025)	42
Graf 3: Odpovědi dle velikosti obce (vlastní zpracování, 2025)	43
Graf 4: Odpovědi dle účetního programu (vlastní zpracování, 2025)	43
Graf 5: Odpovědi dle využití formátu ISDOC (vlastní zpracování, 2025).....	44
Graf 6: Odpovědi dle importu bankovních výpisů (vlastní zpracování, 2025)	45
Graf 7: Odpovědi dle využití automatických funkcí softwaru (vlastní zpracování, 2025)	46
Graf 8: Ochota respondentů zapojit AI do softwaru (vlastní zpracování, 2025).....	46
Graf 9: Míra digitalizace účetních dokladů (vlastní zpracování, 2025)	47
Graf 10: Kritéria výběru nového účetního systému (vlastní zpracování, 2025).....	49

Graf 11: Účetní systémy dle velikosti obce (vlastní zpracování, 2025)	50
Graf 12: Import bankovních výpisů dle vel. obce (vlastní zpracování, 2025).....	51
Graf 13: Využití automatických operací dle vel. obce (vlastní zpracování, 2025).....	51
Graf 14: Vliv účetního systému na užívané funkce (vlastní zpracování, 2025)	52

1 Úvod

Účetnictví územních samosprávných celků (ÚSC) v České republice je klíčovým nástrojem pro zajištění transparentnosti, efektivního hospodaření a dodržování legislativních požadavků. Vzhledem k tomu, že ÚSC spravují veřejné prostředky a jsou povinny dodržovat specifická účetní pravidla, je volba vhodného účetního programu nezbytným faktorem pro jejich správné fungování. V současnosti existuje na českém trhu řada účetních softwarů, ale pouze některé jsou vhodné pro veřejnou správu. Tyto programy se liší nejen svou funkcí a uživatelskou přívětivostí, ale i cenou, technickou podporou či schopností reagovat na legislativní změny. Cílem této diplomové práce je provést komparaci vybraných účetních programů využívaných územními samosprávnými celky v České republice. Hlavní důraz při výběru nejvhodnějšího programu bude kladen na možnost digitalizace účetnictví ve veřejné správě, dále pak na jejich funkční vlastnosti, uživatelskou přístupnost, nákladovost, podporu legislativních požadavků a další relevantní aspekty. Výsledkem práce bude nejen srovnání programů podle předem definovaných kritérií, ale také doporučení pro ÚSC, jak přistupovat k výběru nejvhodnějšího účetního softwaru pro digitalizaci účetnictví.

Pro dosažení stanoveného cíle bude v první fázi provedena teoretická analýza účetnictví územních samosprávných celků, jeho právního rámce a specifických požadavků kladených na vedení účetní agendy. Dále bude představena problematika účetních programů, jejich typologie a současný trend v oblasti automatizace účetnictví a využití umělé inteligence (AI) v této sféře.

V praktické části práce bude provedena detailní analýza vybraných účetních programů, mezi které budou patřit GINIS, FENIX, KEO4, MUNIS. Analýza bude zahrnovat popis klíčových funkcí vhodných pro digitalizaci účetnictví ve veřejné správě, kompatibilitu s legislativou, uživatelskou přívětivost, možnosti technické podpory a nákladovost. Důležitým prvkem bude také dotazníkové šetření mezi uživateli těchto programů, jehož výsledky pomohou lépe identifikovat silné a slabé stránky jednotlivých řešení v praxi, nebo rozhovor s uživatelkou těchto systémů v praxi. Výstupy získané z analýzy budou sloužit ke komparativnímu přehledu, který nabídne ucelený pohled na současnou situaci na trhu účetních softwarů pro ÚSC.

Závěrem práce je shrnutí klíčových zjištění a formulace doporučení pro územní samosprávné celky týkajících se volby účetního programu. Zároveň bude diskutována možnost dalšího vývoje v oblasti účetního softwaru, včetně rostoucího vlivu umělé inteligence a digitalizace

veřejné správy. Tato práce by měla poskytnout užitečné informace nejen pro samotné ÚSC, ale také pro vývojáře účetních softwarů, kteří mohou na základě jejího zjištění lépe přizpůsobit své produkty potřebám veřejné správy.

2 Teoretické aspekty

2.1 ÚSC v České republice

Územní samosprávné celky představují základní jednotky veřejné správy v České republice, které vykonávají přenesenou působnost v rámci svěřených kompetencí. Podle Ústavy České republiky, konkrétně článku 99, se Česká republika člení na obce a kraje, přičemž tyto celky disponují právem na samosprávu. Právní úpravu územní samosprávy podrobně upravují zejména zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Tyto právní předpisy definují postavení, působnost a organizační strukturu jednotlivých územních samosprávných celků.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích říká „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce*“. Pojmem základní územní samosprávný celek je charakterizován jako veřejnoprávní korporace, která spravuje své území a vykonává samostatnou a přenesenou působnost. Samostatná působnost obcí zahrnuje úkony, které obce provádějí ve vlastním zájmu a na vlastní odpovědnost. Naopak přenesená působnost představuje výkon státní správy, která je obcím delegována příslušnými právními předpisy. (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Podobně kraje jako vyšší územní samosprávné celky mají samostatnou i přenesenou působnost. V rámci samostatné působnosti kraje rozhodují o otázkách týkajících se regionálního rozvoje, školství, zdravotnictví či dopravy. Přenesená působnost krajů zahrnuje výkon státní správy v rozsahu stanoveném zákony. (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, 2000)

Specifikem je Hlavní město Praha, které je zároveň obcí i krajem. Má tedy kompetence, které běžně vykonávají obecní i krajské úřady. Její specifické postavení upravuje zvláštní zákon, který stanoví její správu, orgány a působnost. Praha se dělí na 57 městských částí s vlastními úřady, starosty a zastupitelstvy. Samosprávné činnosti plní v rozsahu stanovené zákonem a Statutem hlavního města Prahy v rozsahu odpovídajících potřebám městských částí. (zákon č. 131/2000., o hlavním městě Praze, 2000)

Význam územních samosprávných celků

Územní samosprávné celky hrají klíčovou roli v demokratickém uspořádání státu, neboť umožňují občanům podílet se na správě veřejných záležitostí. Samospráva je garantována nejen Ústavou ČR (1992), ale i Evropskou chartou místní samosprávy (Sdělení č. 181/1999 Sb.). Princip subsidiarity, který je v tomto kontextu aplikován, podporuje přesun rozhodovacích pravomocí na nejnížší možnou úroveň, čímž je zajištěna efektivnější a občanům bližší správa veřejných záležitostí. Z výše uvedeného vyplývá, že územní samosprávné celky v České republice představují důležitý pilíř veřejné správy, který umožňuje decentralizaci státní moci a přispívá k efektivnímu výkonu veřejné správy na regionální a místní úrovni. Právní rámec těchto celků poskytuje dostatečný prostor pro jejich autonomii, avšak zároveň stanovuje hranice jejich činnosti v souladu s principy právního státu. V České republice bylo k 1.1.2024 celkem 6254 obcí a 14 krajů včetně hlavního města Prahy. (ČSÚ, 2024)

2.2 Účetnictví

„Základní funkcí účetnictví je poskytovat všem svým uživatelům spolehlivé informace o tom, jak je daný podnik ekonomicky zdatný.“ [Kovanicová, 2003]

Účetnictví je systematický proces zaznamenávání ekonomických informací s cílem poskytovat spolehlivé údaje o finanční situaci a hospodaření subjektů. Slouží k transparentnímu řízení podnikových zdrojů a podporuje ekonomické rozhodování na základě zásad, jako je věrné zobrazení, aktuální princip či konzistence. Dělí se na finanční účetnictví, zaměřené na externí uživatele, a manažerské účetnictví, sloužící interním potřebám subjektu. (Kovanicová, 2003)

Účetnictví plní v ekonomickém systému několik základních funkcí, které umožňují efektivní správu finančních informací a podporují rozhodovací procesy na různých úrovních řízení. Mezi hlavní funkce účetnictví patří:

- Informační funkce – Účetnictví poskytuje relevantní informace o finanční situaci subjektu, jeho majetku, závazcích, nákladech, výnosech a hospodářském výsledku.
- Kontrolní funkce – Účetnictví umožňuje kontrolu hospodárnosti, efektivnosti a využívání ekonomických zdrojů. Sleduje dodržování rozpočtu, zákonných předpisů a účetních standardů, čímž zajišťuje transparentnost hospodaření a snižuje riziko podvodů či chyb.

- Rozhodovací funkce – Účetní informace slouží jako podklad pro strategické i operativní rozhodování subjektu. Pomáhají při plánování investic, optimalizaci nákladů, řízení cash flow a hodnocení výkonnosti.
 - Daňová funkce – Účetnictví slouží jako základ pro výpočet daňových povinností, zejména v oblasti daně z příjmů, DPH či jiných daňových odvodů.
 - Důkazní funkce – Účetní záznamy mají právní význam a mohou být použity jako důkazní prostředek při soudních sporech, daňových kontrolách či auditech.
- (Svobodová & kol., 2006)

Jak zmiňuje Janhuba (2007) účetnictví (dříve podvojný účetnictví) je univerzální soustavou sledování finančních dat, kterou lze aplikovat na jakoukoli právní formu subjektu. Jeho historie sahá až do 12. stol. a je tak nejstarší soustavou účetních záznamů. Tento metodický systém zachycuje každou hospodářskou operaci ve dvou vzájemně propojených účtech, a to na straně má dáti (debet) a dal (kredit). Tento princip umožňuje přesné sledování finančních a majetkových toků a poskytuje komplexní obraz o finanční situaci subjektu. Základem podvojnýho účetnictví je účetní rovnice, která vyjadřuje vztah mezi aktivy, pasivy a vlastním kapitálem podniku.

$$Aktiva = Pasiva + Vlastní kapitál$$

2.2.1 Vybrané účetní jednotky (VÚJ)

Vybrané účetní jednotky jsou přesně stanoveny v § 1 odst.3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Jsou to organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace, veřejně kulturní instituce a zdravotní pojišťovny. Účetnictví VÚJ se řídí stejně jako u všech ostatních účetních jednotek zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ale VÚJ mají svoji vlastní prováděcí vyhlášku č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, pro některé vybrané účetní jednotky. Tato vyhláška se týká všech VÚJ s výjimkou zdravotních pojišťoven. Ve vyhlášce jsou stanoveny některé účetní postupy, které účetnictví VÚJ odlišují od účetnictví běžných podnikatelských subjektů. Zároveň i účetní osnova je jiná než účetní osnova podnikatelských subjektů. Jsou zde účty, které podnikatelská sféra v účetnictví nemá, nebo mají úplně jiný význam. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Vyhláška č. 410/2009 Sb., o účetnictví vybraných účetních jednotek)

Příklad odlišných účtů v účetní osnově				
	dle vyhlášky 410/2009 Sb.		dle vyhlášky 500/2002 Sb.	
028	Drobný dlouhodobý majetek	A	neobsahuje	
211	neobsahuje		Pokladna	A
221	neobsahuje		Bankovní účty	A
231	Základní běžný účet ÚSC	A	Krátkodobé bankovní úvěry	P
261	Pokladna	A	Peníze na cestě	A
378	Ostatní krátkodobé závazky	P	Jiné pohledávky	A
472	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	P	Dlouhodobé závazky - podstatný vliv	P
542	Jiné pokuty a penále	N	Prodaný materiál	N
572	Náklady na transfery	N	neobsahuje	
642	Jiné pokuty a penále	V	Tržby z prodeje materiálu	V
644	Výnosy z prodeje materiálu	V	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	V

Obrázek 1: Příklady odlišných účtů v účtové osnově (vlastní zpracování, 2025)

2.2.2 Rozdělení účtů v účetnictví

V rámci podvojného účetnictví lze účty rozdělit do několika kategorií podle jejich funkce a účelu v účetním systému. Základní členění rozlišuje bilanční účty, stavové účty, smíšené účty a tokové účty, přičemž každá z těchto skupin má specifickou roli v účetní evidenci. Bilanční účty jsou klíčové pro zachycení majetku a závazků účetní jednotky a tvoří základ rozvahy. Dělí se na aktivní účty, které evidují majetek organizace, například peněžní prostředky, zásoby či pohledávky, a pasivní účty, které zobrazují zdroje financování majetku, tedy vlastní kapitál, závazky a úvěry. Do této kategorie spadají také stavové účty, jež slouží k evidenci stavu majetku či závazků k určitému okamžiku. Další kategorií jsou smíšené účty, které kombinují prvky bilančních a výsledkových účtů. Mezi ně patří kalkulační účty, využívané pro přiřazení nákladů a výnosů k jednotlivým výkonům, a ostatní účty, kam spadají například dohadné účty či účty pro vnitřní zúčtování. Poslední skupinu představují tokové účty, které slouží k zachycení nákladů a výnosů během účetního období. Tyto účty se dále dělí na stádací účty, které postupně kumulují náklady nebo výnosy s cílem jejich časového rozložení, a porovnávací účty, jež umožňují konfrontaci nákladů a výnosů, což vede ke stanovení hospodářského výsledku organizace. (Janhuba, 2007)

2.2.3 Účetní závěrka

Účetní závěrka představuje výstup z účetního systému, který poskytuje komplexní přehled o finanční situaci, výkonnosti a cash flow účetní jednotky za určité účetní období. Účetní závěrku dělíme na řádnou, mimořádnou a mezitímní. Řádná účetní závěrka se předkládá vždy ke konci účetního období, které je v případě ÚSC kalendářní rok. Skládá se z účetních výkazů: Rozvahy, Výkazu zisku a ztráty, Přílohy, Přehledu o peněžních tocích a Přehledu o změnách vlastního kapitálu. Mimořádná účetní závěrka se sestavuje ve výjimečných případech, například před vstupem do likvidace. ÚSC povinně sestavují čtvrtletní mezitímní

účetní závěrku vždy k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí. V souladu se zákonem č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí předávají ÚSC závěrku mezitímní i řádnou v požadovaném technickém formátu do Centrálního systému účetních informací státu (CSUIS). (Kovanicová, 2003)

Rozvaha

Rozvaha (balance) umožňuje posoudit finanční stabilitu, likviditu a kapitálovou strukturu účetní jednotky. Je rozdělena na dvě hlavní části: aktiva a pasiva, které musí být v rovnováze. Aktiva představují majetek účetní jednotky a jsou uspořádána podle likvidity, přičemž stálá aktiva zahrnují dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek, mezi něž patří například budovy, stroje, pozemky, dále pak dlouhodobý finanční majetek a dlouhodobé pohledávky. Zatímco oběžná aktiva zahrnují zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Pasiva vyjadřují zdroje financování aktiv a dělí se na vlastní kapitál, který zahrnuje jmění účetní jednotky, fondy účetní jednotky, výsledek hospodaření a cizí zdroje, mezi něž patří dlouhodobé a krátkodobé závazky nebo rezervy. (Máče, 2019)

ROZVAHA					
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY A SVAZKY OBCÍ					
Za období: 12/2024					
OBEC PETROVICE; IČO 00269301; Petrovice 104, Petrovice, 503 55					
Právní forma:					
Předmět činnosti:					
Sestavená k: 31.12.2024					
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)					
Okamžik sestavení: 22.1.2025					
Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
		ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA CELKEM		103 850 821,98	17 387 024,70	86 463 797,28	74 282 219,88
A. Stálá aktiva		83 985 724,74	17 374 503,10	66 611 221,64	60 971 566,47
I. Dlouhodobý nehmotný majetek		304 173,20	209 983,20	94 190,00	109 122,00
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Software	013	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	98 212,20	98 212,20	0,00	0,00
6. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	205 961,00	111 771,00	94 190,00	109 122,00
7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Dlouhodobý hmotný majetek		73 298 420,74	17 164 519,90	56 133 900,84	51 135 739,47
1. Pozemky	031	11 118 167,43	0,00	11 118 167,43	11 446 360,79
2. Kulturní předměty	032	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Stavby	021	50 990 970,62	13 454 661,25	37 536 309,37	33 235 061,40
4. Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	2 882 672,52	1 892 080,63	990 591,89	1 057 950,89
5. Pěstební celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	1 817 778,02	1 817 778,02	0,00	0,00
7. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	600 832,15	0,00	600 832,15	5 396 366,39
9. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	5 888 000,00	0,00	5 888 000,00	0,00
III. Dlouhodobý finanční majetek		10 373 130,80	0,00	10 373 130,80	9 716 705,00
1. Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Dlouhodobé půjčky	067	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	10 373 130,80	0,00	10 373 130,80	9 716 705,00
7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053	0,00	0,00	0,00	0,00
IV. Dlouhodobé pohledávky		10 000,00	0,00	10 000,00	10 000,00
1. Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	10 000,00	0,00	10 000,00	10 000,00
2. Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Dlouhodobé pohledávky z ručení	466	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Oběžná aktiva		19 865 097,24	12 521,60	19 852 575,64	13 310 653,41
I. Zásoby		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Zboží na skladě	132	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Krátkodobé pohledávky		828 897,94	12 521,60	816 376,34	726 509,94
1. Odběratelé	311	61 592,94	12 521,60	49 071,34	13 566,66
2. Směnky k inkasu	312	0,00	0,00	0,00	0,00

Obrázek 2: Výkaz rozvaha (vlastní zpracování na základě finančních dat obce Petrovice v KEO4, 2025)

Výkaz zisku a ztráty

Tento výkaz detailně rozpracovává položku výsledek hospodaření uvedenou v rozvaze. Rozvaha je sice klíčovým výkazem finančního účetnictví, ale neukazuje efektivitu účetní jednotky. Tuto funkci má právě výkaz zisku a ztráty a slouží k hodnocení účinnosti a ziskovosti účetní jednotky. Výkaz zobrazuje hodnoty výnosů a nákladů, které nastaly v průběhu účetního období, z kterých následně vytvoří bilanci, která je výsledkem hospodaření účetní jednotky. Nákladová strana výkazu zisku a ztráty ÚSC obsahuje náklady z činnosti, finanční náklady, náklady na transfery a daň z příjmů. Výnosová strana výkazu zisku a ztráty ÚSC se skládá z výnosů z činnosti, finančních výnosů, výnosů z transferu, výnosu ze sdílených daní a výsledku hospodaření. Výkaz zisku a ztráty ÚSC má oproti běžnému výkazu zisku ztráty rozdělenou činnost na hlavní a hospodářskou. Mezi hlavní činnost patří vše, co je hlavním posláním obce. To je definováno v § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a jedná se zejména o zajišťování veřejné správy, péče o všestranný rozvoj svého území a péče o potřeby svých občanů. Pokud však obec provozuje jinou ekonomickou činnost, která generuje přiměřený zisk a nepatří mezi hlavní povinnosti obce, musí o této činnosti účtovat odděleně mimo činnost hlavní. Touto činností může být například, provozování obchodu, provozování kempu, hospodaření v lesích nebo prodej zboží.

Do konce roku 2009 obce, které neprovozovaly hospodářskou činnost, vůbec negenerovaly výkaz zisku a ztráty. Jejich výnosy a náklady se uváděly přímo ve výkazu rozvaha za pomoci tzv. regulativních účtů, kterými byly například účet 217 – Zúčtování příjmů územních samosprávných celků nebo účet 218 – Zúčtování výdajů územních samosprávných celků. V této době obce neúčtovaly o odpisech ani dohadných účtech, nepoužíval se tedy u obcí aktuální princip. Výsledek hospodaření obcí do konce roku 2009 nevycházel z rozdílu mezi výnosy a náklady, ale z rozdílu mezi rozpočtovými příjmy a rozpočtovými výdaji. (Máče, 2019)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY					
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY A SVAZKY OBCÍ					
Za období: 12/2024					
OBEC PETROVICE; IČO 00269301; Petrovice 104, Petrovice, 503 55					
Právní forma:					
Předmět činnosti:					
Sestavený k: 31.12.2024					
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)					
Okamžik sestavení: 22.1.2025					
Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
		ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		Běžné		Minulé	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. NÁKLADY CELKEM		13 709 302,66	0,00	6 233 670,71	0,00
I. Náklady z činnosti		12 554 500,26	0,00	6 039 503,35	0,00
1. Spotřeba materiálu	501	535 546,67	0,00	444 290,12	0,00
2. Spotřeba energie	502	766 276,18	0,00	515 676,30	0,00
3. Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Prodané zboží	504	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Aktivace oběžného majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Opravy a udržování	511	1 363 684,71	0,00	788 127,46	0,00
9. Cestovné	512	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Náklady na reprezentaci	513	2 619,00	0,00	0,00	0,00
11. Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Ostatní služby	518	2 536 660,89	0,00	1 504 553,55	0,00
13. Mzdové náklady	521	1 782 038,00	0,00	1 528 624,00	0,00
14. Zákonné sociální pojištění	524	158 413,00	0,00	75 401,49	0,00
15. Jiné sociální pojištění	525	781,00	0,00	300,00	0,00
16. Zákonné sociální náklady	527	0,00	0,00	300,00	0,00
17. Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
18. Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
19. Daň z nemovitostí	532	966,00	0,00	537,00	0,00
20. Jiné daně a poplatky	538	6 300,00	0,00	13 423,00	0,00
22. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
23. Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	2 724,00	0,00
24. Dary a jiná bezúplatná předání	543	39 700,00	0,00	73 084,30	0,00
25. Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
26. Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
27. Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Odpisy dlouhodobého majetku	551	1 597 908,41	0,00	960 299,00	0,00
29. Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
30. Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
31. Prodané pozemky	554	3 527 562,00	0,00	0,00	0,00
32. Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
33. Tvorba a zúčtování opravných položek	556	25 043,20	0,00	-9 081,80	0,00
34. Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
35. Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	150 344,97	0,00	81 658,00	0,00
36. Ostatní náklady z činnosti	549	60 656,23	0,00	59 586,93	0,00
II. Finanční náklady		0,00	0,00	0,00	0,00
1. Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Kurzové ztráty	563	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Náklady na transfery		567 702,40	0,00	557 277,36	0,00
2. Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	567 702,40	0,00	557 277,36	0,00
V. Daň z příjmů		587 100,00	0,00	-363 110,00	0,00
1. Daň z příjmů	591	664 620,00	0,00	615 410,00	0,00
2. Dodatečné odvody daně z příjmů	595	-77 520,00	0,00	-978 520,00	0,00

Obrázek 3: Výkaz zisku a ztráty (vlastní zpracování na základě finančních dat obce Petrovice v KEO4, 2025)

Příloha

Výkaz Příloha je zpracován jako kombinace textové části, která slouží k objasnění každé skutečnosti, která by ovlivňovala analýzu účetních informací daného subjektu, a číselné části. Jejím hlavním cílem je umožnit uživatelům účetní závěrky lépe pochopit kontext a strukturu finančních informací, které by jinak mohly být neúplné nebo nejasné. Jedná se

zejména o informace k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku, pohledávek, závazků a vlastního kapitálu. A dále pak účetních dat, kterými jsou například stavy z knihy podrozvahových účtů. (Kovanicová, 2003)

Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách vlastního kapitálu mají jako povinnou součást účetní závěrky obce, které splňují dvě kritéria uvedené v zákoně o účetnictví. Tyto kritéria jsou: 1. aktiva netto vyšší než 40 milionů, 2. roční úhrn čistého obrátu je větší než 80 milionů. Přehled o peněžních tocích ukazuje skutečné toky peněz v účetní jednotce, protože ne každý výnos je příjmem, a ne každý náklad je výdajem. Přehled o změnách vlastního kapitálu zobrazuje stav vlastního kapitálu a jeho zvýšení či snížení v průběhu účetního období. (Kochová, 2021)

2.2.4 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (Výkaz FIN 2-12)

Výkaz FIN 2-12 není součástí účetní závěrky, ale je součástí účetní a rozpočtové evidence veřejných institucí v České republice. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje pravidla pro hospodaření se státními prostředky a vyžaduje pravidelné výkaznictví o příjmech, výdajích a financování, které jsou klíčovými složkami výkazu FIN 2-12. Strukturu tohoto výkazu dále určuje vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, která rozděluje rozpočtové operace do specifických tříd, paragrafů, položek, účelových znaků, nástrojů, zdrojů a záznamových jednotek, čímž umožňuje jednotné sledování a kontrolu hospodaření veřejných institucí. Výkaz FIN 2-12 se využívá zejména při monitorování plnění rozpočtu a při hodnocení finančního zdraví jednotlivých subjektů veřejné správy. Výkaz FIN 2-12 se zasílá měsíčně do CSUIS, výjimku tvoří měsíce leden a červenec, ve kterých se tento výkaz neodesílá. Tento výkaz je pro územní samosprávné celky nejdůležitějším výkazem. Z výkazu se dají vyčíst všechny údaje o příjmech a výdajích ÚSC za kalendářní rok. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě)

2.2.5 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je soustava jednotného třídění příjmů a výdajů a uplatňovat se musí v účetnictví ÚSC. Základním tříděním dle rozpočtové skladby je druhové třídění, které nám ukazuje, o jaký druh příjmu se jedná. Může to být například Nákup knih, Poštovné, Příjem z poplatku za psy, Příjem z pronájmu. Skládá se ze čtyř čísel tvořených Třídou, Seskupením,

Podseskupením a Položkou. Rozpočtová skladba obsahuje 7 základních tříd – 1. Daňové příjmy, 2. Nedaňové příjmy, 3. Kapitálové příjmy, 4. Dotace, 5. Běžné výdaje, 6. Kapitálové výdaje a 8. Financování. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě)

Skladba Položky rozpočtové skladby:

2*** - Třída 2 – Nedaňové příjmy

21** - Seskupení 21 - Příjem z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem

213* - Podseskupení 213 - Příjem z pronájmu nebo pachtu majetku

2131 – Položka 2131 - Příjem z pronájmu nebo pachtu pozemků

Dalším důležitým tříděním je odvětvové třídění. Z tohoto třídění poznáme, z jaké oblasti byl příjem nebo výdej (Silniční doprava, Pitná voda, Činnosti knihovnické atd.) Stejně jako u druhového třídění se i odvětvové skládá ze čtyř čísel, které tvoří Skupina, Oddíl, Pododdíl a Paragraf.

Skladba Paragrafu rozpočtové skladby:

3*** - Skupina 3 – Služby pro fyzické osoby

37** - Oddíl 37 - Ochrana životního prostředí

374* - Pododdíl 374 - Ochrana přírody a krajiny

3745 – Paragraf 3745 - Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň

Dalšími tříděními rozpočtové skladby pro ÚSC jsou Konsolidační (záznamová jednotka), Prostorové (zdroj), Nástrojové (nástroj) a Transferové (účelový znak).

Právě povinnost použití rozpočtové skladby v účetnictví ÚSC redukuje výběr vhodného programu pro vedení účetnictví, protože běžné účetní programy toto neumí. ÚSC musí v účetním zápise použít kromě běžného syntetického účtu (SU) a analytického účtu (AU) ještě paragraf a položku rozpočtové sklady. Pokud to povahu účetního zápisu vyžaduje tak i účelový znak, nástroj, zdroj nebo záznamovou jednotku. (Schneiderová, 2025)

2.2.6 Rozpočet ÚSC

Rozpočet územních samosprávných celků představuje klíčový nástroj pro plánování a řízení veřejných financí na místní úrovni. ÚSC disponují vlastními rozpočty, které jim umožňují financovat veřejné služby a infrastrukturu v souladu s místními potřebami a prioritami.

Rozpočty ÚSC jsou upraveny zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon stanovuje pravidla pro sestavování, schvalování a hospodaření s rozpočty obcí a krajů. Rozpočet ÚSC je sestavován jako vyrovnaný, přičemž příjmy a výdaje jsou plánovány tak, aby odpovídaly finančním možnostem a potřebám daného celku. Obvykle se člení na běžné a kapitálové příjmy a výdaje. Běžné příjmy zahrnují například daňové příjmy a dotace, zatímco kapitálové příjmy mohou pocházet z prodeje majetku. Běžné výdaje pokrývají provozní náklady, jako jsou mzdy a údržba, zatímco kapitálové výdaje směřují na investice do infrastruktury a rozvoje. Rozpočtový proces zahrnuje sestavení návrhu rozpočtu, jeho projednání a schválení zastupitelstvem ÚSC. Během roku může být rozpočet upravován prostřednictvím rozpočtových opatření. (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

V roce 2023 dosáhly příjmy krajů 497,6 miliardy Kč a výdaje 452,3 miliardy Kč, zatímco příjmy obcí činily 493,1 miliardy Kč a výdaje 437,4 miliardy Kč. (ČSÚ, 2024)

2.3 Finanční kontrola ve veřejné správě

Povinností ÚSC je nastavit vnitřní kontrolní systém v souladu se zákonem č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Finanční kontrola je systém, který se skládá z řídicích a kontrolních mechanismů a zajišťuje tak požadovanou ochranu veřejných prostředků. Hlavním cílem finanční kontroly je prověřovat dodržování právních předpisů, zajištění ochrany veřejných prostředků a aplikace Principů 3E, a to principů účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti (efficiency, effectiveness, economy), jichž definice je obsažena v ustanovení § 2 písm. m) až o) zákona č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě (2000).

Účelnost

Účelné nakládání s veřejnými prostředky znamená, že peníze z veřejných rozpočtů jsou vynakládány tak, aby bylo dosaženo co největšího užitku ve vztahu k vynaloženým nákladům a aby sloužily ke splnění konkrétního cíle nebo veřejného zájmu. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

Efektivnost

Efektivní vynaložení veřejných prostředků je takové, které dosáhne nejvyšší kvality a přínosu v porovnání s vynaloženými prostředky. Jde o správný poměr mezi tím, co do činnosti vložíme, a tím, co z ní získáme, aby se s veřejnými prostředky nakládalo tak, že se za ně získá co nejvíce výsledků nebo hodnoty. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

Hospodárnost

Hospodárnost znamená minimalizaci výdajů při zachování odpovídající kvality, tedy snahu o to „nakupovat levně, ale rozumně“. Zajistit, aby prostředky nebyly zbytečně vynakládány. Hospodárné je, když jsou zdroje dány k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, za plnění v přiměřené kvalitě s co nejvýhodnější cenou.

Ve vnitřním kontrolním systému je nejdříve nutné nastavit funkce příkazce operace, což je vždy vedoucí orgánu veřejné správy. Dále pak funkce správce rozpočtu a hlavní účetní, kterou může vykonávat zaměstnanec, jehož náplní práce je vedení účetnictví účetní jednotky. Systém vnitřní kontroly se skládá z předběžné kontroly, průběžné kontroly a následné kontroly výdeje nebo příjmu peněžních prostředků. Každý výdej nebo příjem veřejných prostředků v účetní jednotce musí projít touto kontrolou. V každé fázi kontroly musí příkazce operace a správce rozpočtu zkontrolovat dokument, vyhodnotit případná rizika a připojit datum a svůj podpis. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

Výdaje veřejných prostředků

První základní kontrolou je předběžná kontrola před vznikem závazku. Provádí se při vzniku objednávky nebo při podpisu smlouvy zakládají budoucí výdej finanční prostředků. Kontroluje se soulad připravovaného vynaložení finančních prostředků se stanovenými úkoly a schválenými záměry. Zároveň se připravovaná operace zkontroluje, zda je v souladu s principy 3E. Další fází kontroly je předběžná kontrola po vzniku závazku. Tato kontrola probíhá po obdržení účetního dokladu (například faktury). Kontrolou se prověří, že je operace v souladu s objednávkou, smlouvou nebo limitovaným příslibem a zda byl správně určen věřitel, výše a splatnost závazku. Průběžnou a následnou kontrolou se ověřuje, zda vše proběhlo v souladu se schválením finanční operace a zda o tom bylo správně účtováno. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

Příjmy veřejných prostředků

Předběžná kontrola před vznikem nároku na příjem spočívá v ověření, zda je zamyšlený příjem v souladu s rozpočtem, právními předpisy a principy 3E. Probíhá například před odesláním žádosti o dotaci nebo před podpisem smlouvy. Při kontrole po vzniku nároku na příjem se kontroluje správné určení dlužníka, výše a splatnost vzniklého nároku na příjem. Existují ale příjmové operace, u kterých nelze objektivně předběžnou kontrolu provést, jsou to například výběry pokut, příjem ze sdílených daní, příjmové úroky nebo jiné nahodilé příjmy. U těchto příjmů se provádí až kontrola průběžná nebo následná. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

Auditní stopa

Při nakládání s veřejnými prostředky je potřeba zajistit, aby u všech dokumentů a záznamů související s rozhodnutím o příjmové či výdajové operaci, bylo možné ověřit schvalovací posloupnost při uskutečňování účetní operace. Je tedy potřeba kdykoliv doložit, že schvalovací proces proběhl v souladu s nastaveným vnitřním kontrolním systémem. (Zákon č. 320/2000 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě)

3 Účetní programy pro ÚSC v ČR

Územní samosprávné celky jsou jako vybrané účetní jednotky povinny vést účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a dále dle prováděcí vyhlášky č. 410/2009 Sb., která specifikuje účetní pravidla právě pro tento typ veřejných institucí. Účetnictví ÚSC musí splňovat nejen obecné účetní zásady, ale rovněž velmi konkrétní požadavky na transparentnost, hospodárnost a kontrolovatelnost hospodaření s veřejnými prostředky. Z tohoto důvodu využívají ÚSC specializované účetní informační systémy, které jim umožňují vést agendu v souladu s legislativou. Účetní systémy pro územní samosprávu musí být především plně kompatibilní s českou legislativou. Musí zahrnovat aktuální účtovou osnovu pro vybrané účetní jednotky, podporovat tvorbu a práci s rozpočtem, evidenci závazků a pohledávek, správu rozpočtových opatření, sledování čerpání dotací a grantů, a rovněž výkaznictví v rozsahu požadovaném Ministerstvem financí ČR. Dále musí zajišťovat přehledné a auditovatelné vedení účetní evidence, včetně možnosti exportu dat do formátů vyžadovaných centrálními orgány (např. XML pro automatizované odesílání výkazů přes CSÚIS). (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, Vyhláška č. 410/2009 Sb., o účetnictví vybraných účetních jednotek)

Většina moderních účetních systémů pro veřejnou správu je postavena na modulárním principu, což znamená, že jednotlivé funkce systému jsou rozděleny do samostatných, ale vzájemně provázaných modulů. Toto řešení umožňuje přizpůsobit systém konkrétním potřebám dané obce či kraje a zároveň optimalizovat náklady. Modularita také umožňuje škálovatelnost systému, tedy schopnost růstu a rozšiřování funkcí podle měnících se požadavků organizace. Například menší obec může začít se základním modulem účetnictví a rozpočtu, a později přikoupit modul personalistiky nebo majetkové evidence.

Typické moduly zahrnují:

- Účetnictví a hlavní knihu – Zajišťuje vedení účetní evidence dle platných standardů, včetně automatického účtování běžných operací.
- Rozpočet a rozpočtová opatření – Slouží k plánování, sestavení návrhu rozpočtu, schválení a následnému sledování jeho plnění.
- Výkaznictví – Sběr a sehrávání výkazů z podřízených účetních jednotek v aktuálním tvaru a formátu XML.
- Evidence majetku a investic – Modul pro evidenci dlouhodobého a drobného majetku včetně odpisů a technického zhodnocení.
- Pokladna – Podpora vedení hotovostních i karetních operací.

- Banka – Vedení bezhotovostních operací s použitím importu bankovních výpisů v elektronickém formátu a exportu jednorázových či hromadných příkazů k úhradě.
- Mzdy a personalistika – Pro zajištění výpočtu mezd, vedení personální agendy a odvodů dle právních předpisů.
- Fakturace – Slouží k evidenci vydaných a přijatých faktur, kontrole platební morálky a správě upomínek.
- Evidence ostatních pohledávek – Zajišťuje evidenci poplatků, například za odpady, psy, hrobová místa, jejich správu a podporu vedení jejich daňových řízení.
- Spisová služba a dokumentace – Podporuje správu a archivaci dokumentů v souladu se zákonem o archivnictví.

Moderní systémy by měly být vybaveny rozhraním API či podporovat formáty pro elektronickou výměnu dat (např. ISDOC, XML), což umožňuje snadnější komunikaci s externími partnery i automatizaci opakovaných operací. Vhodná je rovněž kompatibilita s nástroji pro řízení projektů a zadávání veřejných zakázek. Nejpoužívanější účetní systémy využívané v České republice pro vybrané účetní jednotky mají charakter ERP systémů. ERP (Enterprise Resource Planning) představuje integrované softwarové řešení, které propojuje různé oblasti organizace – například účetnictví, rozpočet, majetek, personalistiku a správu dokumentů – do jednoho celku. Tyto systémy umožňují jednotné zpracování dat, automatizaci procesů a zajištění souladu s legislativními požadavky veřejné správy. Pro VÚJ je klíčové, že ERP systémy podporují specifika veřejného sektoru, včetně rozpočtové skladby a sledování transferů. (Haida, 2025; Alis, 2025)

Na základě provedeného šetření mezi účetními jednotkami ÚSC v České republice bylo zjištěno, že používanými účetními programy jsou zejména: GINIS, IS Munis, KEO4, Helios Fenix, HELIOS Pantheon, Data IT, VERA, Microsoft Dynamics NAV, Orsoft Open. Ve své práci se budu věnovat čtyřem nejrozšířenějším účetním programům pro ÚSC, konkrétně program GINIS od společnosti Gordic spol. s.r.o., program IS MUNIS od společnosti Triada, spol. s.r.o., program HELIOS FENIX od společnosti Asseco Solutions a.s. a program KEO4 od společnosti ALIS spol. s.r.o.

3.1 Digitalizace účetnictví v České republice

Digitalizace v účetnictví zahrnuje zejména zavádění moderních informačních systémů, elektronizaci dokladů, využívání cloudových platforem a automatizaci účetních operací. Zásadním stimulem pro rozvoj digitalizace v České republice je legislativní rámec Evropské unie, včetně směrnic o elektronické fakturaci a požadavků na elektronickou výměnu

účetních informací mezi institucemi. V reakci na tyto požadavky došlo k postupnému zavádění opatření jako je datová schránka, elektronická evidence tržeb (EET) a projekt efakturace. Tyto nástroje nejenže usnadňují komunikaci s veřejnou správou, ale zároveň přispívají k omezení daňových úniků a zvýšení důvěryhodnosti účetních dat. V praxi se digitalizace účetnictví projevuje prostřednictvím softwarových řešení, která umožňují integraci účetnictví s ostatními podnikovými funkcemi, jako jsou ERP systémy. Tato řešení často využívají optické rozpoznávání znaků (OCR) pro automatické zaúčtování dokladů a pokročilou analytiku nad účetními daty. Velice využívaný je standard pro elektronickou fakturaci ISDOC. (ISVS, 2023)

Standard ISDOC (Information System Document) představuje v České republice klíčový formát pro elektronickou výměnu faktur a dalších účetních dokladů. Tento xml formát umožňuje plně digitální zpracování účetních dokumentů, čímž eliminuje potřebu tištěné dokumentace, zvyšuje efektivitu administrativních procesů a minimalizuje chybovost spojenou s ručním přepisem dat. V praxi to znamená, že účetní software dokáže takový doklad nejen číst, ale i automaticky archivovat či předat do dalších systémů. Tento standard byl definován Pracovní skupinou pro Elektronické standardy výměny dat, která funguje pod záštitou Společnosti pro informační společnost. Cílem této iniciativy bylo vytvořit otevřený a přístupný formát, který by podpořil rozvoj elektronické fakturace na národní úrovni. Standard ISDOC je navíc oficiálně podporován Ministerstvem vnitra České republiky, což mu dodává institucionální důvěryhodnost a zajišťuje jeho soulad s právními předpisy v oblasti elektronického podpisu a archivace (např. zákonem o archivnictví a zákonem o účetnictví). Novější verzí tohoto formátu je ISDOCX, která rozšiřuje možnosti původního standardu o možnost připojení vizuální podoby dokladu (PDF), příloh (např. objednávky, dodací listy) a elektronických podpisů, čímž dále zvyšuje bezpečnost a uživatelský komfort při zpracování dokladů. V České republice dle zákona č.134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, mají povinnost všechny obce přijímat elektronické faktury od dodavatelů, pokud fakturace spadá pod veřejnou zakázku. (Ministerstvo vnitra, 2022)

Z pohledu budoucího vývoje lze očekávat další posun směrem k plné automatizaci účetních procesů, větší využívání umělé inteligence a strojového učení pro prediktivní analýzy, a posílení role digitálního auditu. Digitalizace účetnictví v České republice tak neznamená pouze technologickou změnu, ale i zásadní transformaci účetní profese. (Pražáková, 2023)

4 Využití umělé inteligence v účetnictví

Jak uvádí Lonková (2023), digitalizace účetnictví je nevyhnutelnou změnou, kdy dochází k nahrazování tradičních papírových procesů moderními digitálními systémy. Hlavním cílem tohoto procesu je eliminace manuálních činností, automatizace rutinních úkonů a zpřístupnění účetních dat v reálném čase. Největší překážkou při implementaci digitalizovaných postupů je konzervativní přístup účetních, kteří jsou zvyklí na tradiční způsoby práce.

Legislativní podpora digitalizace roste, o čemž svědčí novela zákona o účetnictví platná od roku 2024, která staví elektronické a papírové účetnictví na stejnou úroveň. Veřejný sektor bude od 1.1. 2026 povinen archivovat doklady v digitální podobě, což podpoří transparentnost a ekologickou udržitelnost. Oproti severským zemím nebo Polsku, kde je jednotná elektronická fakturace již standardem, Česká republika v digitalizaci zaostává. Je však zřejmé, že technologická transformace účetnictví je nevyhnutelná a stane se během nadcházejících let nezbytnou součástí fungování firem. Umělá inteligence hraje klíčovou roli v procesu automatizace, kdy dokáže extrahovat údaje z faktur, provádět rozpočtování a analyzovat finanční data, což uvolňuje ruce účetním pro odbornější poradenství. S nástupem digitalizace je také zvýšená potřeba kybernetické bezpečnosti, jelikož účetní data patří mezi nejcitlivější. (Lonková, 2023)

4.1 Automatizace účetních procesů pomocí AI

AI se využívá k automatickému vytěžování dat z účetních dokladů, což umožňuje jejich okamžité zpracování a archivaci bez potřeby manuálního zadávání. Software založený na strojovém učení dokáže analyzovat faktury, účtenky a jiné účetní dokumenty a automaticky vyplnit příslušná pole v účetních systémech. Tento proces zrychluje práci účetních a také výrazně snižuje riziko chyb způsobených lidským faktorem, jako je například nesprávné přiřazení nákladů nebo chybně vyplněné údaje. Podle společnosti Wflow, která se specializuje na využívání AI pro účetnictví, může tento systém zrychlit zpracování dokladů až o 50 %. (Wflow, 2025)

Dalším klíčovým prvkem automatizace je integrace umělé inteligence s bankovními systémy a online platformami, což umožňuje účetním sledovat příjmy a výdaje v reálném čase. Bankovní transakce, jako jsou platby a převody, mohou být automaticky zaznamenávány v účetních systémech, čímž se odstraní potřeba manuálního zadávání dat. To zajišťuje nejen efektivitu, ale i přesnost finančních přehledů, které jsou vždy aktuální. Automatizace těchto

procesů pomáhá firmám lépe sledovat cash flow a efektivněji reagovat na finanční potřeby. (EUCS, 2025)

4.2 Prediktivní analýza a strategické plánování v účetnictví

Prediktivní analýza využívající umělou inteligenci představuje zásadní nástroj moderního účetnictví a řízení podnikových rizik. Díky schopnosti zpracovávat rozsáhlá historická i aktuální data v reálném čase umožňuje AI přesnější předvídání budoucích výkyvů v cash flow, identifikaci vzorců chování zákazníků a včasné varování před možnou platební neschopností. Tato prediktivní schopnost je klíčová pro strategické plánování a rozhodování, neboť organizacím poskytuje spolehlivější náhled na jejich finanční budoucnost a potenciální hrozby, které by mohly ovlivnit jejich kontinuitu činnosti. Zavádění AI do účetních systémů rovněž přináší zlepšení v oblasti detekce podvodů a finančních nesrovnalostí. Systémy využívající strojové učení dokážou rozpoznat anomálie ve finančních tocích, které by jinak unikly lidské kontrole, čímž přispívají ke zvýšení transparentnosti a důvěryhodnosti účetních výkazů. Důležitým aspektem je i integrace těchto technologií do podnikových ERP systémů, které zajišťují nejen automatizaci, ale i konzistentní zpracování dat napříč odděleními. Z výzkumu dle Risks (2025) vyplývá, že podniky, které aktivně implementují AI do svých účetních a finančních procesů, vykazují vyšší odolnost vůči krizovým scénářům a lepší připravenost na externí ekonomické výkyvy. Prediktivní modely založené na AI se tak stávají nejen nástrojem efektivity, ale také pilířem dlouhodobé stability organizací.

Dalším důležitým aspektem je rostoucí míra personalizace finančního poradenství a plánování prostřednictvím AI. Moderní účetní a bankovní software využívající prediktivní algoritmy dokáže zohlednit individuální chování klientů a vytvářet pro ně na míru šité finanční strategie. Tato schopnost je zvláště důležitá v prostředí, kde je potřeba efektivně řídit zákaznická portfolia a reagovat na rychle se měnící tržní podmínky. (BAI, 2023)

4.3 Technologické a finanční bariéry implementace umělé inteligence v účetnictví v České republice

Jednou z hlavních technologických překážek při implementaci systémů umělé inteligence je nedostatek kvalitních a strukturovaných dat. Bez dostatečného množství relevantních dat nelze dosáhnout požadovaných výsledků při nasazování AI. Mnoho firem přiznává problémy s udržením konzistentní kvality dat, což často souvisí se zastaralými informačními systémy. Tyto systémy nejsou kompatibilní s moderními AI aplikacemi, což ztěžuje jejich

integraci do stávajících procesů a vyžaduje významné investice do modernizace IT infrastruktury. (Roklen24, 2025)

Implementace umělé inteligence v účetnictví představuje pro malé a střední podniky v České republice významnou finanční výzvu. Náklady spojené s pořízením a implementací nových technologií, školením personálu a údržbou systémů mohou být pro tyto podniky značné. Podle informací z portálu Manuzen.cz cena implementace AI začíná přibližně na 50 000 Kč, přičemž celkové náklady závisí na konkrétním řešení a mohou být pro menší firmy obtížně zvládnutelné. (Manuzen, 2025)

Průzkum Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) z prosince 2024 ukázal, že mnoho českých MSP plánuje financovat digitalizaci z vlastních zdrojů, přičemž téměř dvě třetiny podniků hodnotí státní podporu jako nedostatečnou. Tato situace vede k opatrnosti při rozhodování o investicích do AI, zejména pokud není zaručena okamžitá návratnost těchto investic. (AMSP, 2024)

Ačkoli dlouhodobé přínosy AI mohou zahrnovat zvýšení efektivity a úspory nákladů, počáteční investice a rizika spojená s implementací mohou být pro malé a střední podniky odrazující. To často vede k odkladu nebo úplnému zrušení plánů na zavedení AI technologií.

4.4 Etické a právní aspekty implementace AI

Zavádění umělé inteligence do účetnictví přináší kromě technologických a ekonomických výzev také významné etické a právní otázky. Tyto aspekty je nutné brát v úvahu nejen z hlediska souladu s legislativou, ale také z hlediska ochrany práv jednotlivců. Jedním z klíčových etických problémů je ochrana osobních a finančních údajů. AI systémy běžně pracují s rozsáhlými datovými soubory, které mohou obsahovat citlivé informace o klientech či zaměstnancích. Podle Lányiové (2024) je nutné zajistit vysoký standard ochrany soukromí a zároveň dodržet princip transparentnosti při zpracování dat, aby nevznikaly obavy z automatizovaného rozhodování bez lidského dohledu.

Z právního hlediska je třeba, aby bylo nasazení AI plně v souladu s platnou legislativou, zejména se zákonem o účetnictví a nařízením GDPR. Studie Úřadu vlády ČR o právních aspektech AI upozorňuje na nutnost transparentnosti v tom, kdo je za rozhodnutí systému odpovědný – ať už jde o správce dat, vývojáře nebo koncového uživatele. Právní úprava také řeší otázky duševního vlastnictví a autorských práv v souvislosti s vývojem a nasazením AI nástrojů. Při využívání externích řešení může dojít ke konfliktu mezi uživatelskými právy firmy a právy poskytovatele AI softwaru. (Úřad vlády, 2018)

Z výše uvedeného vyplývá, že odpovědná implementace AI do účetní praxe vyžaduje komplexní přístup, propojení technologického, právního a etického rámce. Pouze tak lze zajistit, že výhody AI budou naplno využity bez ohrožení důvěry a práv všech zúčastněných.

4.5 Současný stav využití AI v účetnictví v ČR a zahraničí

V zemích jako USA, Velká Británie a Německo je využívání AI v účetnictví již běžnou praxí, která výrazně ovlivňuje pracovní procesy v účetních firmách. Podle zprávy společnosti Deloitte více než 60 % velkých účetních firem v těchto zemích implementovalo AI nástroje pro automatizaci rutinních účetních procesů, jako je zpracování faktur, analýza cash flow a detekce podvodů. AI v těchto zemích nejen zjednodušuje každodenní účetní činnosti, ale také umožňuje analýzu a predikci finančních toků v reálném čase, což přispívá k přesnějšímu rozhodování a řízení firem. (Deloitte, 2023)

V českém prostředí je využití umělé inteligence v účetnictví stále omezené, což souvisí především s nižší mírou digitalizace malých a středních podniků a obavami z vysokých nákladů na implementaci nových technologií. Podle průzkumu Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR z roku 2024 digitalizovalo účetní a fakturační procesy pouze 49 % firem. Firmy si často vystačí s vlastními zdroji a státní podpora je vnímána jako nedostatečná. Mezi hlavní překážky rozšíření pokročilých digitálních nástrojů, včetně AI, patří i nedostatek kvalifikovaných odborníků a technická nepřipravenost starších informačních systémů. (AMSP, 2024)

5 Metodologie práce

Pro splnění cíle, bylo v praktické části diplomové provedena komparativní analýza vybraných účetních programů využívaných územními samosprávnými celky v České republice. Za tímto účelem byla zvolena kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Výzkum kombinuje primární data (získaná prostřednictvím dotazníkového šetření a rozhovoru s uživatelkou účetních systémů) a sekundární data (informace z dokumentací účetních systémů). Zvolená metodologie umožňuje kvantifikovat zkušenosti obcí s konkrétními účetními programy a získat hlubší kontext prostřednictvím kvalitativního šetření.

Primární data:

- Odpovědi více než 2 000 obcí z dotazníkového šetření,
- Rozhovor s účetní obce, která má přímou zkušenost s více účetními systémy,

Sekundární data:

- Analytické a technické popisy softwaru (GINIS, Munis, Helios Fenix, KEO4),
- Oficiální informace od výrobců softwarů,

5.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření patří mezi nejčastěji používané nástroje kvantitativního výzkumu. Jedná se o standardizovanou metodu sběru dat, která umožňuje efektivní získání informací od velkého počtu respondentů v relativně krátkém čase. Výhodou této metody je zejména možnost systematického porovnání odpovědí, jednoduché kvantitativní zpracování dat a možnost oslovit geograficky rozptýlený vzorek. Toto šetření je vhodné zejména tehdy, pokud je cílem výzkumu zjistit postoje, názory, zkušenosti či chování určité skupiny. Používá se rovněž při analýze preferencí, hodnocení různých aspektů reality nebo při zjišťování výskytu jevů v populaci. (Disman, 2021)

V rámci kvantitativního přístupu se odpovědi respondentů převádějí do číselné podoby a dále zpracovávají statistickými metodami. Nejčastěji se používají deskriptivní statistiky, jako jsou četnosti, průměry, mediány či směrodatné odchylky. V případě složitějších analýz lze využít korelační analýzu, testování hypotéz či vícerozměrné metody. Každý dotazník obvykle sestává z několika základních částí. Úvodní sekce slouží k představení účelu výzkumu, informuje respondenta o pravidlech vyplňování a často také obsahuje ujištění o anonymitě a dobrovolnosti účasti. Následuje část zaměřená na sběr demografických a identifikačních údajů, které pomáhají popsat základní charakteristiky respondentů, jako je

věk, vzdělání, profesní zařazení nebo region působnosti. Hlavní věcná část dotazníku se pak soustředí na klíčová výzkumná témata a zahrnuje různé typy otázek: uzavřené otázky s výběrem z předdefinovaných odpovědí, polouzavřené otázky s možností doplnění, otevřené otázky umožňující volné vyjádření názoru a škálové otázky (například Likertova škála), které slouží k měření intenzity postojů či hodnocení významnosti určitých faktorů. (Disman, 2021)

Hlavní výhodou dotazníkového šetření je jeho efektivita, standardizace dat a možnost zpracování rozsáhlého vzorku respondentů. Mezi omezení však patří například riziko nízké návratnosti, nepochopení otázek ze strany respondentů nebo omezená hloubka informací ve srovnání s kvalitativními metodami (např. rozhovory). Proto je důležité věnovat pozornost srozumitelnosti otázek, testování dotazníku a vhodnému způsobu distribuce. (Disman, 2021)

5.1.1 Tvorba dotazníku

Dotazník byl vytvořen prostřednictvím nástroje Google Forms, což umožnilo snadnou distribuci i vyplňování. Otázky byly vymyšleny autorem pro potřebu této diplomové práce lokalizovat využití programů a určit jejich výhody a nevýhody pro následné porovnání a vyhodnocení výsledků. Otázky byly navrženy tak, aby:

- Zjistily lokalitu a velikost obce (kraj, okres, počet obyvatel).
- Identifikovaly používaný účetní software a jeho moduly.
- Zmapovaly míru využití automatizace a digitalizace (např. ISDOC, import bankovních výpisů, elektronické schvalování).
- Poskytly náhled na ochotu zavádět moderní technologie, např. umělou inteligenci.
- Získaly odpovědi ohledně preferencí při výběru softwaru (kritéria jako cena, uživatelská přívětivost, servis, cloud apod.).
- Struktura dotazníku kombinovala uzavřené otázky (výběr z možností, škálování důležitosti) i polootevřené otázky (např. volné pole pro chybějící funkce).

5.1.2 Výběr respondentů

Výběr respondentů proběhl plošně, s cílem oslovit všechny obce v České republice. Za účelem získání kontaktních údajů jednotlivých obcí na území České republiky byl autorem diplomové práce odeslán prostřednictvím jeho datové schránky na jednotlivé krajské úřady dokument s žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tato žádost se konkrétně týkala poskytnutí aktuálních e-mailových

adres obcí spadajících do správní působnosti příslušného kraje. V návaznosti na tuto žádost krajské úřady poskytly databáze s aktuálními kontaktními údaji na územní samosprávné celky, které spravují. Tyto kontaktní e-maily byly následně využity jako základ pro další komunikaci v rámci realizace výzkumné části diplomové práce. Dotazník byl v období od listopadu 2024 do dubna 2025 rozeslán několika e-maily na celkem 6 254 obcí. Z toho se jej podle potvrzení o doručení e-mailu podařilo doručit 5 941 obcím a odpověď poskytlo 2 173 obcí, což představuje návratnost 36,58 %. Tento přístup zajistil reprezentativní vzorek napříč kraji, velikostními kategoriemi obcí i různými typy účetních programů, jak bude patrné i z uvedených výsledků šetření.

5.1.3 Metody vyhodnocení dotazníku

Shromážděná data byla exportována a následně analyzována pomocí aplikací Excel a Google Sheets. Využity byly základní statistické metody především kontingenční tabulky. Zvláštní pozornost byla věnována odpovědím podle kraje a velikosti obce, které umožnily srovnávací analýzu.

U otázek zjišťujících preferenci při výběru softwaru byla použita Likertova škála, která patří mezi nejrozšířenější nástroje pro měření postojů, názorů a subjektivních hodnocení v sociálních a behaviorálních vědách. Metoda byla představena americkým psychologem Rensisem Likertem v roce 1932 jako prostředek ke kvantitativnímu zachycení postojů respondentů vůči určitému výroku (Likert, 1932).

Její jednoduchost, srozumitelnost a možnost statistického zpracování vedly k masivnímu rozšíření napříč obory. Obvykle se skládá z několika výroků, ke kterým se respondenti vyjadřují podle míry souhlasu či nesouhlasu na předem definované škále. Nejčastěji se používá pětibodová nebo sedmibodová varianta, přičemž střední hodnota bývá neutrální například nevím. Mezi hlavní výhody Likertovy škály patří její intuitivnost pro respondenta, snadná konstrukce pro výzkumníka a schopnost převést kvalitativní postoje na kvantitativní data. Díky tomu ji lze analyzovat pomocí statistických metod, zejména při větším počtu položek a respondentů (Joshi et al., 2015).

Přesto však škála naráží na určité limity. Mezi ně patří např. centrální tendence, kdy respondenti inklinují k volbě střední hodnoty, čímž se může snížit rozlišovací schopnost škály. Dále existuje riziko zkreslení odpovědí způsobeného společensky žádoucím chováním. Důležitou metodologickou otázkou také zůstává, zda lze s výsledky zacházet jako s intervalovými daty, nebo zda je třeba respektovat jejich ordinální charakter. (Jamieson, 2004).

Tato forma odpovědi umožňuje zachytit nejen směr, ale i intenzitu postoje. Typické označení pětibodové škály vypadá následovně:

- 1 – zcela nesouhlasím
- 2 – spíše nesouhlasím
- 3 – neutrální
- 4 – spíše souhlasím
- 5 – zcela souhlasím

5.2 Polostrukturovaný rozhovor s účetní z praxe

Součástí praktické části výzkumu byl také polostrukturovaný rozhovor s účetní z praxe, která má dlouhodobou zkušenost s více účetními programy. Cílem rozhovoru bylo doplnit kvantitativní data z dotazníkového šetření o kvalitativní vhled do běžné praxe, identifikovat konkrétní problémy, přednosti a subjektivní hodnocení jednotlivých softwarových řešení. Polostrukturovaný rozhovor byl zvolen záměrně, neboť umožňuje kombinaci předem připravených otázek a zároveň dává prostor pro spontánní vyjádření respondenta.

Danou účetní jsem kontaktoval skrze obec Petrovice, kde pracuje jako externí účetní. Rozhovor byl vytvořen v květnu 2025 a významně přispěl k porozumění kontextu užívání účetních systémů v praxi. Umožnil nahlédnout do reálných rozhodovacích situací při volbě softwaru, do vnímání omezení jednotlivých řešení a do důvodů, proč některé obce přecházejí od jednoho systému k jinému.

6 Analýza a komparace účetních programů

V této kapitole je proveden podrobný rozbor jednotlivých účetních systémů určených pro územní samosprávné celky v České republice. Cílem je poskytnout detailní pohled na jejich funkčnost, technické požadavky a vhodnost pro digitalizaci účetnictví v souladu s platnou legislativou. Součástí kapitoly je rovněž vyhodnocení dotazníkového šetření zaměřeného na míru využití jednotlivých programů v České republice a rozhovor s účetní z praxe.

6.1 Ginis

Informační systém GINIS je jedním z nejrozšířenějších řešení pro správu účetnictví veřejné správy v České republice. Vyvíjen je společností GORDIC spol. s r.o., která se věnuje vývoji informačních technologií od roku 1993. Systém GINIS je modulárně koncipovaný, což umožňuje jeho přizpůsobení potřebám různě velkých organizací, od malých obecních úřadů až po velké státní instituce. Třemi základními verzemi systému jsou GINIS Standard, který využívají například krajské úřady nebo velká města, GINIS Express G0 a GINIS Express G3, které jsou určeny pro účetnictví menších subjektů. (Gordic, 2025)

GINIS Standard je robustní informační systém navržený pro větší instituce veřejné správy, jako jsou kraje, ministerstva či velké úřady. Tato verze nabízí široké spektrum modulů, které pokrývají komplexní potřeby organizací s rozsáhlou agendou a vysokými nároky na integraci, správu dokumentů i kybernetickou bezpečnost. Klíčovým prvkem systému je ekonomická agenda, která umožňuje řízení účetnictví, rozpočtování, evidenci majetku, pohledávek a závazků. Modul spisové služby zajišťuje správu dokumentů v souladu s platnou legislativou a umožňuje elektronické podepisování i archivaci. Pro účely digitalizace úřední činnosti slouží modul správních agend, který je integrován s národními registry. Personální modul nabízí pokročilé nástroje pro řízení pracovněprávních vztahů a rozvoj zaměstnanců. Dále je systém vybaven modulem Service Desk pro správu uživatelských požadavků a incidentů. Nechybí ani nástroje pro zajištění kybernetické bezpečnosti a otevřené API, které umožňuje systém propojit s dalšími aplikacemi a platformami.

Naopak GINIS Express představuje odlehčenou variantu systému, který je distribuován ve dvou verzích, a to ve verzi G0 a verzi G3.

Verze G0 vznikla ze softwaru distribuovaného společností Haida s.r.o., která se v roce 1998 stala součástí distributorské sítě firmy Gordic. Tato verze je určena zejména pro menší subjekty, jako jsou obecní úřady nebo příspěvkové organizace. I přes svou nižší složitost si

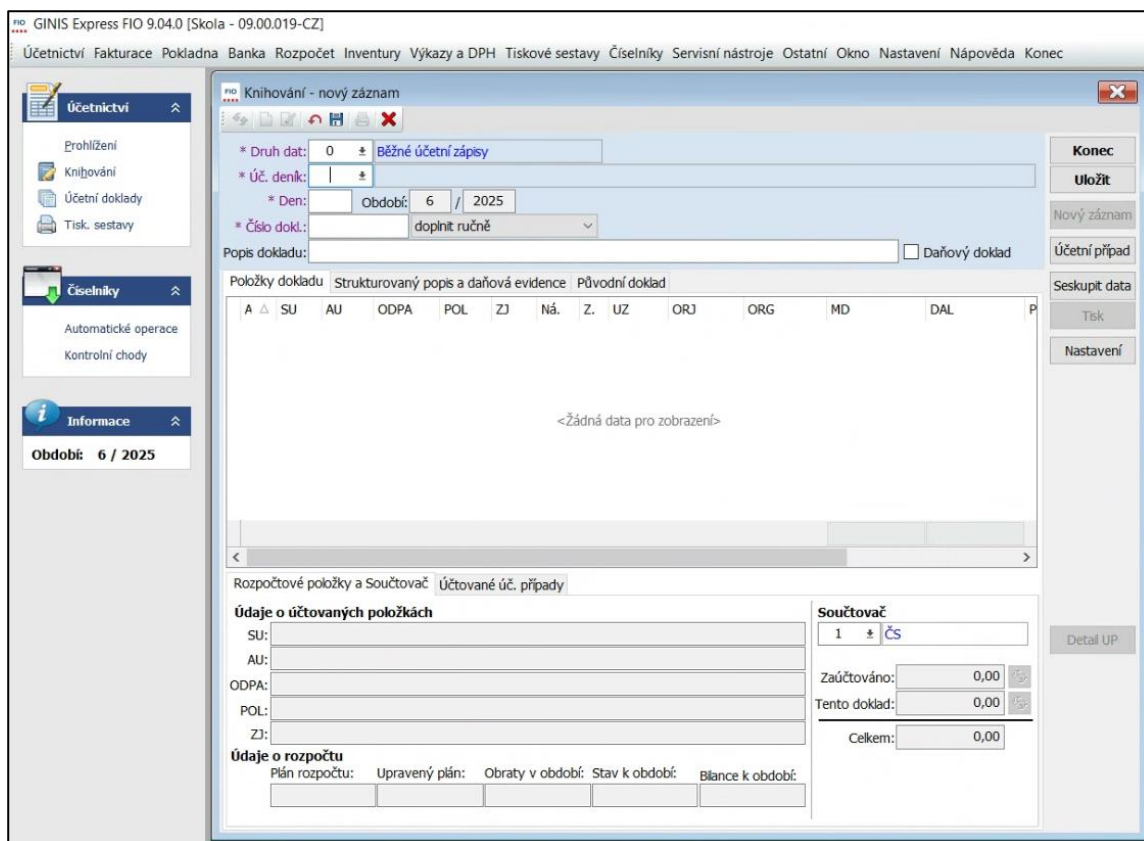
zachovává základní principy plné verze jako spolehlivost, legislativní správnost a modulární architekturu. Oproti tomu verze Ginis Expres G3 je odlehčenou verzí Ginisu Standard a je tedy určena pro obce s menším počtem uživatelů. Uplatnění pro tuto verzi Ginisu ale najdou i větší města.

Ekonomický modul v těchto verzích podporuje vedení účetnictví, evidenci rozpočtů, správu majetku s důrazem na jednoduchost a přehlednost. Spisová služba umožňuje elektronické vedení dokumentace a zajišťuje soulad s právními předpisy. Modul správních agend poskytuje základní nástroje pro výkon veřejné správy včetně propojení na národní registry. Personální modul slouží k evidenci zaměstnanců a řízení základních personálních procesů. Součástí systému jsou také společné komponenty pro správu uživatelů a konfiguraci prostředí dle individuálních potřeb organizace. Většina modulů obou verzí GINISU Expres je vzájemně kompatibilních, takže lze jednotlivé moduly zkombinovat z obou těchto verzí.

Obě verze systému GINIS tak nabízejí funkční řešení pro různé typy organizací veřejné správy. Zatímco GINIS Standard je určen pro komplexní správu rozsáhlé agendy a vysokou míru integrace, GINIS Express poskytuje dostupnou a flexibilní variantu pro menší instituce s možností budoucího rozšíření. Modularita systému, jeho bezpečnostní standardy a otevřenost vůči dalším nástrojům jej činí významným prvkem digitalizace veřejného sektoru v České republice.

Uživatelské rozhraní

Na obrázku je zachyceno uživatelské rozhraní účetního programu GINIS Express G0, modul Finanční okruhy. Uživatelské prostředí je navrženo s důrazem na jednoduchost, strukturovanost a snadnou orientaci v jednotlivých agendách, což odpovídá požadavkům menších subjektů.

Obrázek 4: Uživatelské rozhraní systému GINIS Express – finanční okruhy (vlastní zpracování v GINIS, 2025)

V horní části obrazovky se nachází hlavní nabídka systému, která obsahuje základní moduly, jako jsou Účetnictví, Fakturace, Pokladna, Banka, Rozpočet, Inventury, Výkazy a DPH, Tiskové sestavy, Číselníky, Servisní nástroje, ale také přístup k dalším funkcím, jako je Nastavení, Návod nebo Konec. Tato struktura umožňuje uživatelům rychlý přístup ke všem důležitým oblastem systému bez nutnosti složité navigace. V levé části obrazovky je zobrazen aktivní modul Účetnictví, který nabízí konkrétní funkce jako Prohlížení, Knihování, Účetní doklady a Tiskové sestavy. Níže je umístěna sekce Číselníky, obsahující možnosti Automatických operací a Kontrolních chodů, které slouží k provádění rutinních úkonů a kontrol správnosti dat. Ve spodní části levého panelu je uvedena informační sekce, kde je přehledně zobrazeno aktuální zpracovávané období – v tomto případě červen 2025. Tato informace je klíčová pro správné účtování a kontrolu správnosti vstupních dat.

Celkové uživatelské prostředí GINIS Express G0 působí funkčně a je přizpůsobeno pracovnímu stylu zaměstnanců veřejné správy. Systém staví na srozumitelném a stabilním rozhraní, které podporuje efektivní a přesnou práci s účetními daty, bez zbytečných vizuálních prvků, které by mohly odvádět pozornost uživatele. Naopak, jak vyplývá z dotazníkového šetření, uživatelské prostředí systému GINIS Standard nebo GINIS Express G3 bývá ze strany uživatelů často hodnoceno jako složité a málo intuitivní. Vzhledem

k rozsahu systému je orientace v rozhraní náročnější, zejména pro nové nebo méně technicky zdatné uživatele. Tato komplexita může prodlužovat dobu zaškolení zaměstnanců a zvyšovat potřebu technické podpory v počáteční fázi provozu. Každá funkce navíc, která není součástí základní verze těchto dvou systémů, je placena zvlášť, tudíž pokud chce uživatel komplexní systém se všemi potřebnými prvky, zvyšuje se tím podstatně jeho cena. Mezi tyto placené funkce patří například i elektronický formát ISDOC, který by měl být standardem všech účetních programů.

Připravenost pro digitalizaci

Systém je navržen s důrazem na elektronické zpracování dokladů, automatizaci procesů a komunikaci s externími systémy. Nabízí funkce pro elektronický oběh dokumentů, digitální podpisy, časová razítka a napojení na datové schránky či portály státní správy. GINIS Standard a GINIS Expres G3 umožňují práci s formátem ISDOC, jeho používání však není základní součástí softwaru. GINIS Express G0 formát ISDOC vůbec nepodporuje, což je zásadní problém pro digitalizaci účetnictví. Z tohoto důvodu nemusí být systém nejvhodnějším řešením pro organizace, které chtějí naplno využívat výhody plně elektronického účetnictví.

Hodnocení

Výhody GINIS Expres G0:

- intuitivní a jednoduché ovládání,
- velké množství automatických funkcí a šablon a jejich jednoduchá úprava,
- snadná oprava dokladů,
- přehledné výstupy,
- nižší pořizovací cena,

Nevýhody GINIS Expres G0:

- aktualizace smí provádět pouze servisní technik,
- malá připravenost na digitalizaci,
- nepodporuje formát ISDOC,
- nelze elektronicky schvalovat doklady,
- vyšší roční udržovací poplatek a platby za úkony servisního technika,

Výhody GINIS Expres G3:

- možnost elektronicky schvalovat doklady,
- podporuje ISDOC, i když ne v základním nastavení,

- použití i pro subjekty s rozsáhlejší agendou,

Nevýhody GINIS Expres G3:

- aktualizace smí provádět pouze servisní technik,
- nepřehlednost, neintuitivní ovládání programu,
- nelze bez zásahu servisu nastavovat jednoduše automatické operace,
- úpravu tiskové šablony smí provádět jen servisní technik,
- obsahuje příliš mnoho potvrzovacích hlášek při běžné práci s programem,
- vyšší pořizovací cena, vyšší roční udržovací poplatek a platby za úkony servisního technika,
- hodně vícenákladů při správě programu,

6.2 Munis

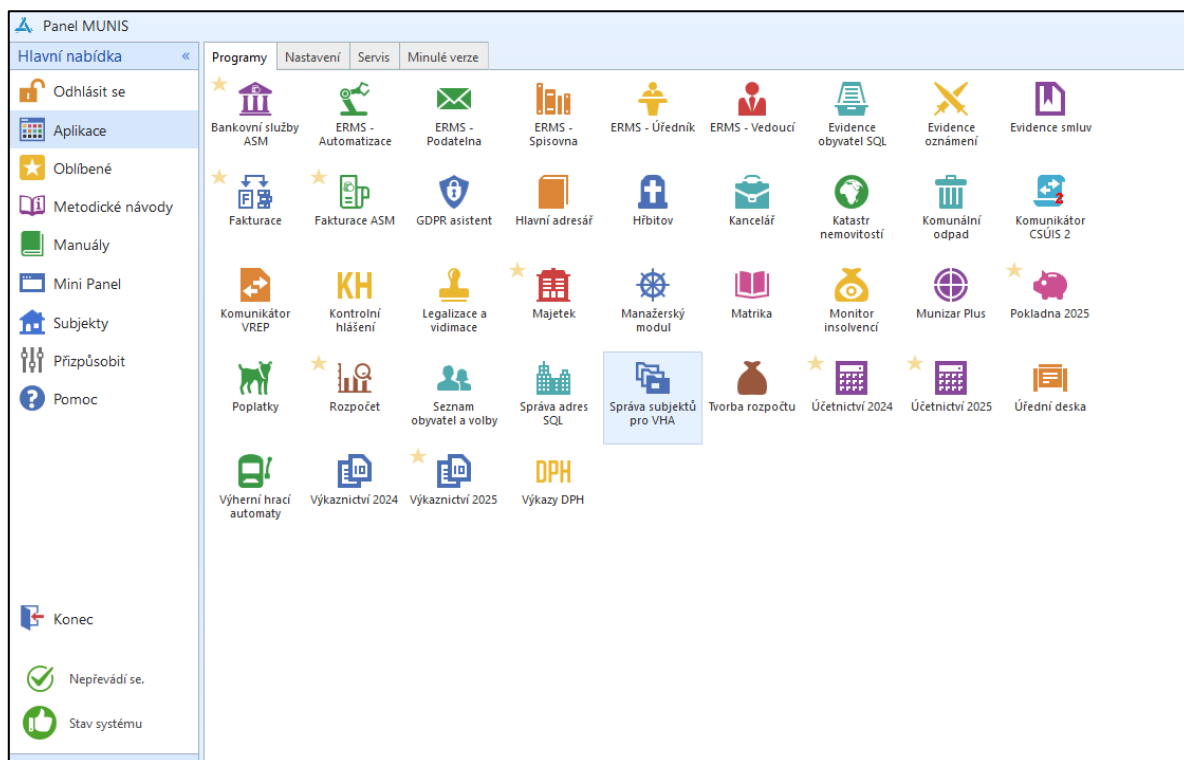
Společnost Triada, spol. s r. o., působí od roku 1991 jako dodavatel informačních systémů pro veřejnou správu. Od roku 1999 nabízí informační systém Munis, který je určen především pro obce, města a další veřejné instituce. V současné době používá informační systém Munis společnosti Triada více než 1700 uživatelů. (Triada, 2025)

Munis je modulární systém a je navržen tak, aby vyhovoval potřebám úřadů různých velikostí, ovšem u velkých měst není použití takového systému příliš časté. Software umožňuje kombinaci jednotlivých modulů podle konkrétních agend. Modularita systému zajišťuje snadné zavedení, postupné rozšiřování a minimalizaci zátěže při implementaci. Munis také podporuje integraci s dalšími systémy prostřednictvím API a umožňuje využití doplňkových služeb, jako je např. hromadné rozesílání SMS (iMunis SMiS).

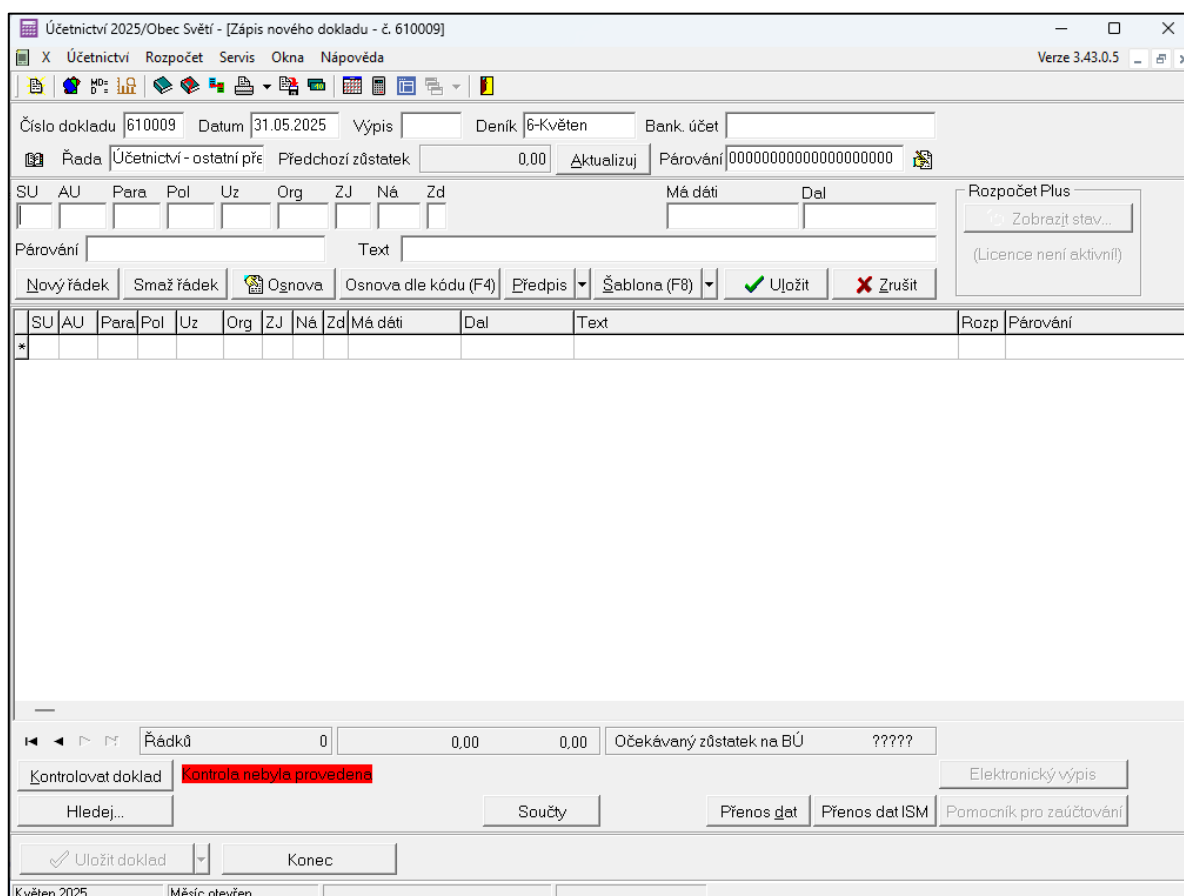
Základní rozdělení modulů je na Evidenční a správní agendy a Ekonomické agendy. Evidenční a správní agendy jsou například: Elektronická spisová služba, Evidence smluv, Katastr nemovitostí, Matrika nebo Úřední deska. U Ekonomické agendy můžeme nalézt Bankovní služby, Evidence hřbitova, Fakturaci, Majetek, Pokladna, Účetnictví nebo Výkaznictví a DPH.

Uživatelské rozhraní

Uživatelské prostředí systému MUNIS je funkční, přehledné a systematické, i když design působí mírně zastarale dle dnešních standardů.

Obrázek 5: Hlavní nabídka modulů systému Munis (vlastní zpracování v Munis, 2025)

Obrázek 6: Modul účetnictví systému Munis (vlastní zpracování v Munis, 2025)

Modul Účetnictví v systému Munis slouží k evidenci účetních dokladů a umožňuje detailní záznam jednotlivých účetních položek. Hlavní okno zobrazuje formulář pro zápis dokladu, včetně základních údajů, jako je číslo dokladu, datum, deník, řada, bankovní účet a předchozí zůstatek. Účetní položky se zadávají po řádcích, přičemž každý řádek obsahuje pole pro syntetické účty, paragrafy, položky, organizace, střediska, částky a další potřebné údaje. K dispozici jsou funkce jako „Nový řádek“, „Šablona“, „Přenos dat“ či „Pomocník pro zaúčtování“, které usnadňují každodenní práci. Spodní část pak nabízí nástroje pro kontrolu dokladu, výpočty součtů, přenosy dat nebo zobrazení elektronického výpisu.

Přestože je modul funkčně bohatý a stabilní, uživatelské rozhraní působí zastarale. Vizuálně odpovídá starším aplikacím z 90. let, využívá jednoduché grafické prvky bez moderního designu, ikon a intuitivního ovládání. Chybí responzivita i vizuální hierarchie prvků, což může ztížit orientaci. Celkově by modernizace rozhraní přispěla ke zvýšení komfortu i efektivity práce.

Připravenost pro digitalizaci

Na funkční úrovni Munis splňuje základní požadavky pro vedení elektronického účetnictví. Umožňuje export dat do formátů jako XML, PDF nebo ISDOC, nabízí nástroje pro evidenci účetních dokladů, jejich klasifikaci a přenos do jiných systémů. Systém je pravidelně aktualizován podle platné legislativy a zajišťuje tak formální správnost účetních výstupů. Pro zajištění elektronické komunikace s občany a institucemi lze využít doplňkové služby jako iMunis SMiS, případně propojení přes dostupná rozhraní (API). Systém neobsahuje v základní verzi digitální schvalování dokladů. Tato funkce, která je považována za základní součást moderního digitalizovaného účetnictví, je dostupná zatím jen v testovací verzi. Od července 2025, by již měla být volně dostupná.

Hodnocení

Výhody:

- nižší pořizovací cena a nízké náklady na roční provoz,
- při zápisu faktury lze pořídit i návrh zaúčtování její úhrady,
- dobrá provázanost modulů,
- funkční podpora formátu ISDOC,
- přehledné tiskové sestavy,
- automatické operace, šablony dokladů,

Nevýhody:

- elektronické schvalování dokladů zatím pouze v testovací verzi,
- není úplně vhodný pro velké organizace,
- nelze účtovat bankovní operace přímo po načtení bankovních výpisů,
- složitější zpracování DPH,
- nemá vlastní modul na mzdy a personalistiku,

6.3 Helios Fenix

Helios Fenix je vyvíjen a distribuován společností Asseco Solutions, a.s., která je součástí evropské skupiny Asseco, předního producenta ERP systémů. Společnost působí ve více zemích Evropy a má více než 35 let zkušeností v oblasti podnikových informačních systémů. Tento informační systém je komplexně navržen pro potřeby organizací veřejné správy, podobně jako předchozí programy umožňuje sestavit si jeho funkcionalitu na míru. Každá organizace si tak může zvolit pouze ty moduly a nástroje, které skutečně odpovídají jejím specifickým požadavkům. (Helios, 2025)

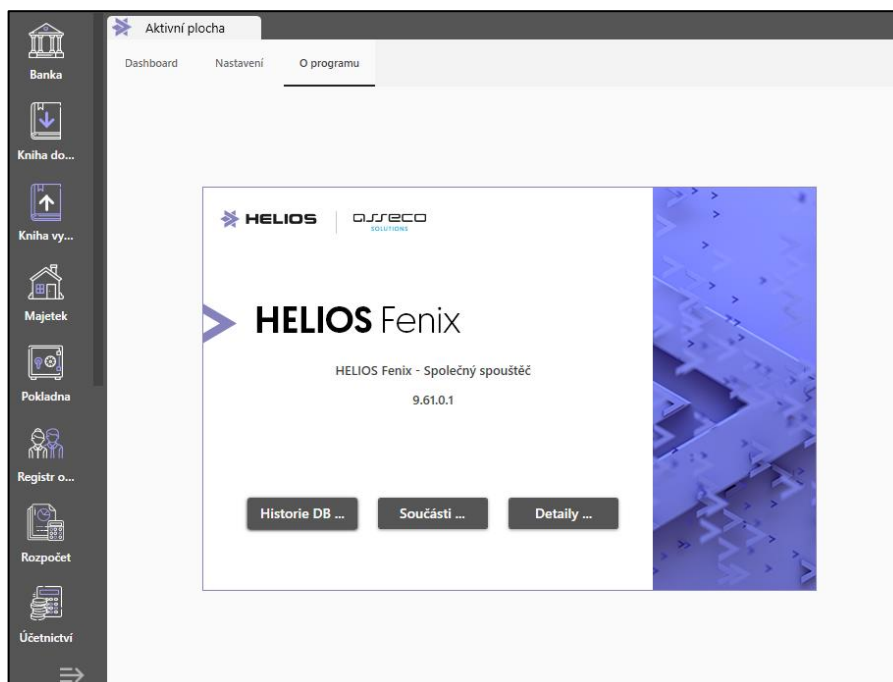
Základní oblastí systému je ekonomický modul, který pokrývá agendy účetnictví, rozpočtování, fakturace, objednávek, výkaznictví, správy poplatků a pohledávek. Důležitou součástí je také podpora elektronického schvalování a finanční kontroly, což zvyšuje transparentnost a efektivitu hospodaření. Nechybí zde ani správa majetku, včetně evidence skladů, podpory čárových kódů a možnosti provádět mobilní inventarizaci bez nutnosti speciálních čteček, prostřednictvím modulu Helios MIM.

V oblasti správních činností systém nabízí agendy jako matrika, vidimace a legalizace, vedení volebních seznamů, správu místních poplatků či evidenci hřbitovní agendy. Pro zajištění komfortní komunikace mezi občany a úřadem je k dispozici Portál občana, zatímco zaměstnancům je určen Portál úředníka. K dispozici jsou doplňkové funkce pro podporu provozu úřadu, jako jsou evidence smluv, správa služebních cest, personalistika a mzdy. Systém je integrován s různými státními rejstříky a registry a umožňuje napojení na další nástroje, například prostřednictvím integrátoru eSSL, který propojuje Helios se spisovými službami, nebo platformy QRkni.cz pro bezproblémové zpracování QR plateb. Součástí širšího ekosystému řešení je také elektronický systém řízení úřadu Helios d.Portál, který usnadňuje řízení jednání rady či zastupitelstva, zefektivňuje vnitřní chod organizace a podporuje transparentnost vůči veřejnosti. (Helios, 2025)

Uživatelské rozhraní

Obrázek č.7 zobrazuje hlavní uživatelské rozhraní systému Helios Fenix po spuštění. V horní části je patrná navigace mezi hlavními sekcemi systému – Dashboard, Nastavení a O programu. Levá svislá nabídka obsahuje ikony jednotlivých modulů systému, jako např. Banka, Majetek, Účetnictví, Pokladna, Rozpočet, Registr obyvatel a další. Tato struktura uživatelského rozhraní přispívá k přehledné orientaci v systému a podporuje modulární architekturu celého řešení.

Obrázek č. 8 zachycuje pracovní prostředí modulu Účetnictví při zadávání nového účetního dokladu. V horní části formuláře lze nastavit parametry dokladu, jako jsou účetní období, číslo dokladu, datum účetního případu, částka, typ dokladu, pořizovatel nebo daňové identifikace. Spodní část obrazovky pak slouží k detailnímu zápisu jednotlivých účetních řádků, kde je možné evidovat členění dle analytiky, středisek, zakázek, DPH nebo popisné texty. Pravá strana obsahuje ovládací prvky pro práci s doklady, včetně tlačítek Uložit, Zrušit, Nový řádek, Vložit z Excelu apod.

Obrázek 7: Hlavní nabídka modulů – Helios Fenix (vlastní zpracování v Helios Fenix, 2025)

Obrázek 8: Tvorba účetního dokladu v Helios Fenix (vlastní zpracování v Helios Fenix, 2025)

Uživatelské prostředí systému Helios Fenix je přehledné, modulárně členěné a funkčně navržené s ohledem na potřeby veřejné správy. Hlavní obrazovka nabízí intuitivní navigaci mezi moduly, zatímco účetní část systému klade důraz na přesnost a detailní evidenci. Celkově však uživatelské rozhraní systému Fenix působí v některých částech vizuálně zastarale a jeho ovládání může být pro uživatele nepřehledné. Dle dotazníkového šetření je uživateli velkou překážkou složitost výstupů, které systém generuje. Ty mohou ztěžovat jejich pracovní efektivitu a způsobovat velké množství chyb.

Připravenost pro digitalizaci

Systém Helios Fenix lze považovat za vhodně připravený nástroj pro digitalizaci účetnictví ve veřejné správě. Umožňuje vedení účetnictví v plně elektronické podobě, a to včetně fakturace, objednávek, výkaznictví, poplatků i finanční kontroly. Klíčovou roli v digitalizaci hraje možnost eSchvalování dokumentů, přehledné rozhraní pro evidenci dokladů a napojení na další systémy, jako jsou spisové služby, portály občana nebo nástroje pro QR platby. Díky integracím se státními registry i podpoře elektronických workflow je systém schopen pokrýt celý životní cyklus účetního dokladu od jeho přijetí přes schválení až po archivaci.

Hodnocení

Výhody:

- elektronické schvalování dokladů,
- podpora ISDOC v základní verzi programu,

Nevýhody:

- nepřehledné výstupy,
- obsahuje příliš mnoho potvrzovacích hlášek při běžné práci s programem,
- složité opravy dokladu,
- vyšší pořizovací cena a vysoké platby za roční údržbu,
- složitá úprava šablon,
- nemá vlastní program na mzdovou a personální agendu,
- některé funkce programu jsou pevně nastaveny bez možnosti uživatelské úpravy,

6.4 KEO4

KEO4 je již od roku 2012 komplexní řešení určené především pro obce, školy a příspěvkové organizace. Nabízí široké spektrum modulů, které pokrývají všechny klíčové oblasti správy veřejných institucí od účetnictví, mezd, přes evidenci majetku, smluv a skladového hospodářství, až po správu dokumentů, matriky, obyvatel a voleb. KEO4 je dostupný jako cloudové řešení, které umožňuje přístup odkudkoli, automatické aktualizace a snížení nároků na vlastní IT infrastrukturu. Zároveň zajišťuje bezpečné uložení a zálohování dat. (Alis, 2025)

Základní modul Účetnictví pokrývá zpracování a zaúčtování dokladů, správu banky, rozpočtu, fakturace a výkaznictví. Součástí je také agenda saldokonto pro sledování pohledávek a závazků a nástroje pro práci s opravnými položkami. Modul Pokladna umožňuje evidenci jedné či více pokladen s možností párování s účetnictvím a příjmovými agendami. Díky rozhraní pro platební terminály lze přijímat platby kartou a automaticky je zpracovávat do účetnictví. Pro plátce DPH je připraveno KEO4 DPH, které eviduje daň na úrovni dokladů a umožňuje automatické zpracování přiznání i kontrolních hlášení. Homebanking usnadňuje přenos platebních příkazů a načítání bankovních výpisů s automatickým párováním transakcí. Modul PAP/PKP slouží k evidenci údajů pro veřejnou správu s možností hromadných úprav. Modul Objednávky pak umožňuje evidenci a převod objednávek na faktury a zároveň kontrolu čerpání rozpočtu již při jejich vytvoření, čímž podporuje efektivní řízení výdajů. Zpracování mezd je přizpůsobeno specifikům veřejné sféry a podporuje elektronickou komunikaci s institucemi, jako je ČSSZ, zdravotní pojišťovny či finanční správa. V oblasti majetkové evidence umožňuje KEO4 přesné vedení karet majetku a výpočet účetních i daňových odpisů, přičemž navazující skladový modul slouží k evidenci pohybu zásob a materiálu. Důležitou součástí systému je i tzv. podpisová kniha, která zajišťuje elektronické schvalování dokumentů a přispívá k transparentnosti

interních procesů. V oblasti správních agend systém zahrnuje například spisovou službu, vedení matričních událostí, evidenci obyvatel, správu voleb či evidenci vidimací a legalizací.

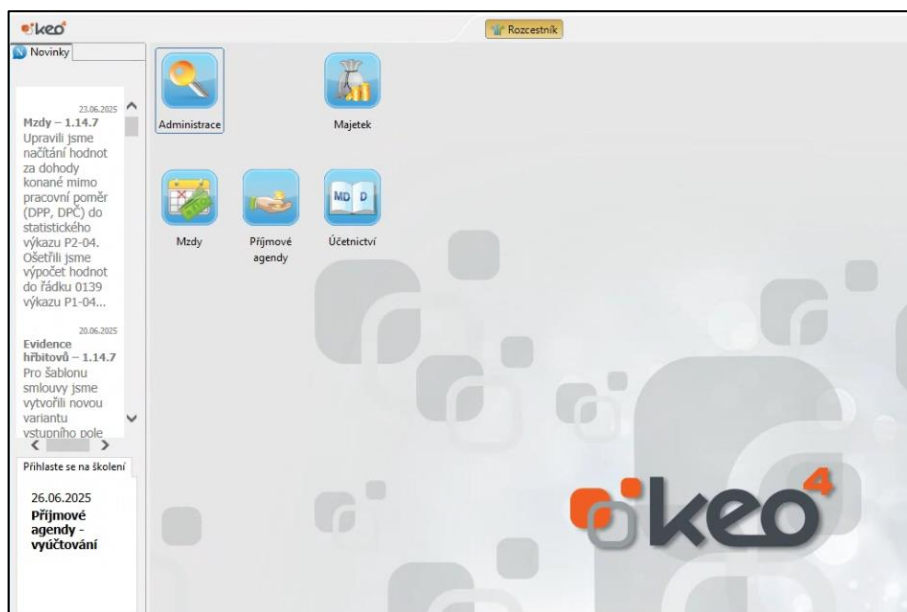
KEO4 rovněž podporuje digitální komunikaci s občany prostřednictvím portálových řešení. Umožňuje například zveřejňování dokumentů na elektronické úřední desce, přístup k rozpočtovým informacím nebo využívání elektronických formulářů a online plateb.

Uživatelské rozhraní

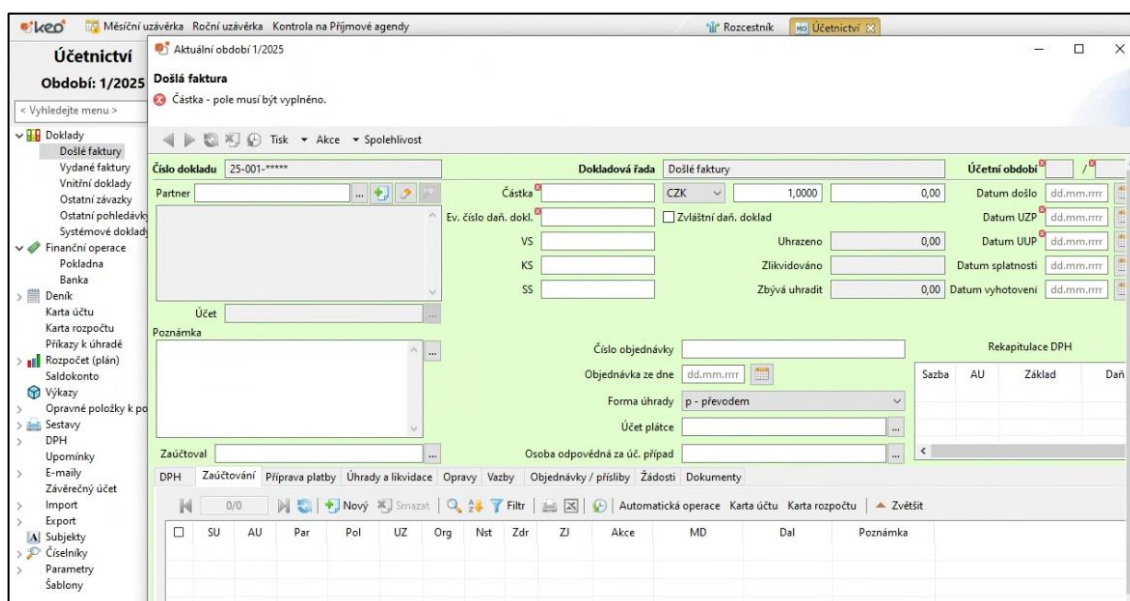
Uživatelské prostředí systému KEO4 působí moderním a zároveň funkčně promyšleným dojmem. V levé části se nachází stromové menu, které uživatelům umožňuje snadnou orientaci mezi jednotlivými moduly, jako jsou např. doklady, pokladna, banka, rozpočet, saldokonto nebo DPH. Toto členění usnadňuje rychlý přístup k požadovaným funkcím bez nutnosti opouštět hlavní pracovní prostředí.

První obrázek zobrazuje hlavní nabídku ekonomického softwaru KEO4, kde jsou zobrazeny hlavní moduly systému ve formě ikon, jako například Účetnictví, Majetek nebo Mzdy. Po rozkliknutí modulu účetnictví, se zobrazí uživatelské rozhraní tohoto modulu. Hlavní část obrazovky je věnována zobrazení a úpravě došlé faktury. V horní části se nachází pole pro zadání údajů, jako je číslo dokladu, částka, měna, účet, poznámka, zaúčtování a osoba odpovědná za účetní případ. Nechybí ani evidenční číslo daňového dokladu a možnost označit záznam jako zvláštní daňový doklad. Na pravé straně lze vyplnit důležité termíny, jako je datum přijetí faktury, datum uskutečnění plnění, datum splatnosti nebo datum vyhotovení. K dispozici je také možnost zadání čísla objednávky, data objednávky a formy úhrady. Horní nástrojová lišta nabízí funkce jako přidání nové položky, smazání, filtrování, tisk, náhled a další akce. Spodní část obrazovky pak obsahuje přehled položek k zaúčtování s možností zadat účetní řádky a také přepínání mezi záložkami, jako jsou DPH, zaúčtování, objednávky/přísliby, žádosti, dokumenty.

Celé prostředí je přehledné a umožňuje efektivní práci s přijatými fakturami v rámci modulu účetnictví systému KEO4.

Obrázek 9: Hlavní nabídka modulů KEO4 (vlastní zpracování v KEO4, 2025)

Obrázek 10: Uživatelské prostředí KEO4 (vlastní zpracování v KEO4, 2025)

Připravenost pro digitalizaci

Systém KEO4 je na přechod k digitálnímu účetnictví připraven velmi dobře a nabízí řadu funkcí, které digitalizaci administrativních procesů výrazně usnadňují. Velkou výhodou je možnost využití cloudového řešení, které umožňuje přístup k systému odkudkoli a zajišťuje automatické aktualizace, včetně změn vyplývajících z nové legislativy v oblasti e-fakturace či elektronické archivace. KEO4 dále podporuje elektronickou komunikaci s institucemi, jako je Česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, finanční správa a Centrální systém účetních informací státu (CSÚIS). Elektronické přenosy dat, automatizace zpracování bankovních výpisů (homebanking), digitální schvalování dokladů

(podpisová kniha) nebo možnost přímého napojení na platební brány ukazují, že systém aktivně reflektuje požadavky digitální doby. Součástí systému je i spisová služba, která umožňuje kompletní elektronickou správu dokumentů po celou dobu jejich životního cyklu, což je nezbytným předpokladem pro elektronickou archivaci účetních dokladů.

Celkově lze říci, že KEO4 je technologicky připravený na přechod k plně digitálnímu účetnictví, a to jak po stránce funkční, tak legislativní. Nabízí nástroje, které podporují efektivní digitalizaci procesů a umožňují organizacím ve veřejné správě splnit nové požadavky moderního účetnictví.

Hodnocení

Výhody:

- úplná připravenost pro digitalizaci,
- elektronické schvalování dokladů,
- podpora ISDOC v základní verzi systému,
- uživatelsky jednoduché ovládání,
- propracovanost jednotlivých funkcí,
- automatické operace pracující na pozadí,
- automatický import bankovních výpisů,
- dobrá servisní podpora,

Nevýhody:

- vyšší pořizovací cena,

6.5 Dotazníkové šetření

Pro účely diplomové práce byl vytvořen online dotazník s názvem Využití účetních programů pro územní samosprávné celky, který byl distribuován prostřednictvím Google forms. Dotazník byl určen pro pracovníky obecních úřadů a zaměřoval se na využívání účetních softwarových řešení v rámci jejich každodenní agendy.

Dotazník obsahuje jak uzavřené, tak polootevřené otázky, které zjišťovaly základní údaje o respondentovi (kraj a okres), velikost obce, konkrétní účetní programy používané v obci (Gordic, KEO, Fenix, Triada Munis, jiné), využívané moduly, úroveň digitalizace účetní agendy a používání moderních funkcí jako je import bankovních výpisů či podpora ISDOC formátu. Zvláštní pozornost byla věnována také možnému zapojení umělé inteligence do účetních procesů a preferencím při výběru nového softwaru.

Cílem dotazníku bylo získat přehled o aktuálním stavu využívání účetních informačních systémů v obcích napříč Českou republikou a identifikovat případné potřeby či problémy, se kterými se uživatelé v praxi potýkají.

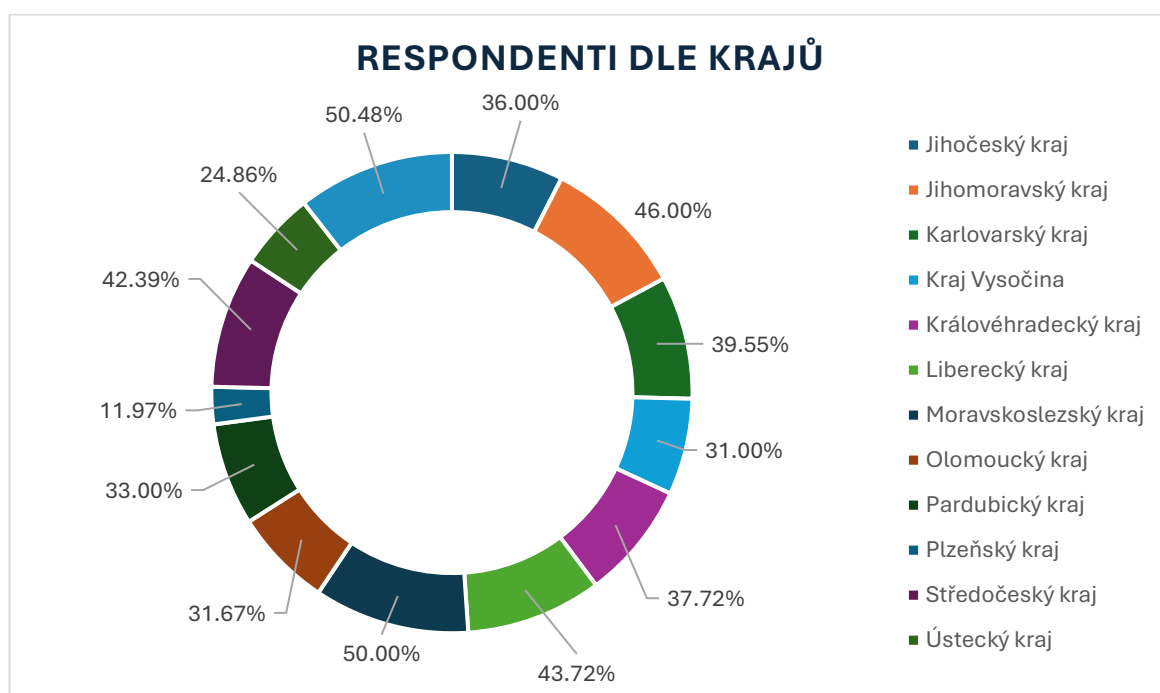
Detailní rozbor dotazníku

1) V jakém kraji leží Váš územní samosprávný celek?

První otázka v dotazníku byla zaměřena na zjištění, ve kterém kraji leží územní samosprávný celek respondentů. Výsledky jsou znázorněny v koláčovém grafu, který ukazuje podíl respondentů z jednotlivých krajů vzhledem k celkovému počtu obcí v daném kraji. Jinými slovy, ukazuje, jaká část obcí v každém kraji se zapojila do dotazníkového šetření.

Z grafu vyplývá, že nejvyšší míru zapojení měly obce ve Zlínském a Moravskoslezském kraji, kde odpovědělo více než 50 % všech obcí. Těsně za nimi následují kraje jako Liberecký (43,72 %), Středočeský (42,39 %) či Jihomoravský (46 %), které rovněž vykazují velmi dobrou návratnost dotazníku. Naopak nejnižší účast byla zaznamenána v Plzeňském kraji, kde odpovědělo pouze 11,97 % obcí. Relativně nižší účast zaznamenaly i Ústecký (24,86 %) a Olomoucký kraj (31,67 %).

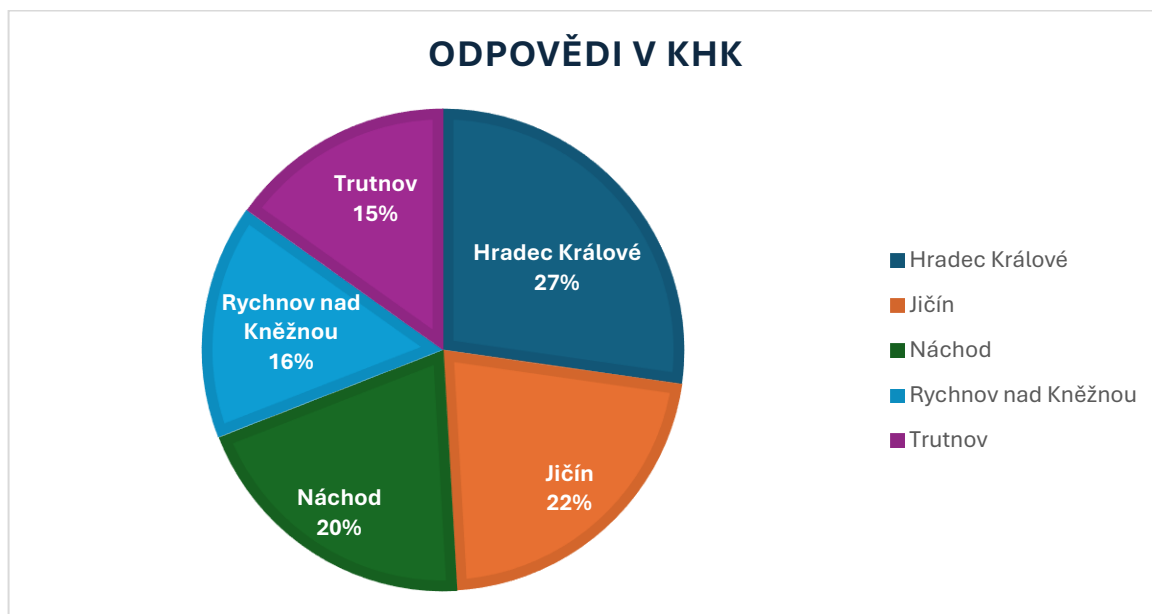
Celkově lze říci, že návratnost dotazníku byla mezi kraji značně rozdílná. Vyšší účast v některých regionech může naznačovat větší zájem o digitalizaci, aktivnější přístup obecních úřadů, nebo lepší distribuci dotazníku. Tyto rozdíly je vhodné zohlednit při interpretaci výsledků, zejména při regionálním srovnání.

Graf 1: Zobrazení odpovědí dle krajů (vlastní zpracování, 2025)

2) V jakém okrese leží Váš územní samosprávný celek?

Následuje otázka specifikující okres dané obce. V Královéhradeckém kraji se nachází celkem 448 obcí, přičemž na dotazník odpovědělo 165 z nich. To představuje přibližně 37 % všech obcí v kraji. Z uvedených dat vyplývá, že odpovědi byly relativně rovnoměrně rozloženy mezi jednotlivé okresy, s mírnou převahou okresu Hradec Králové.

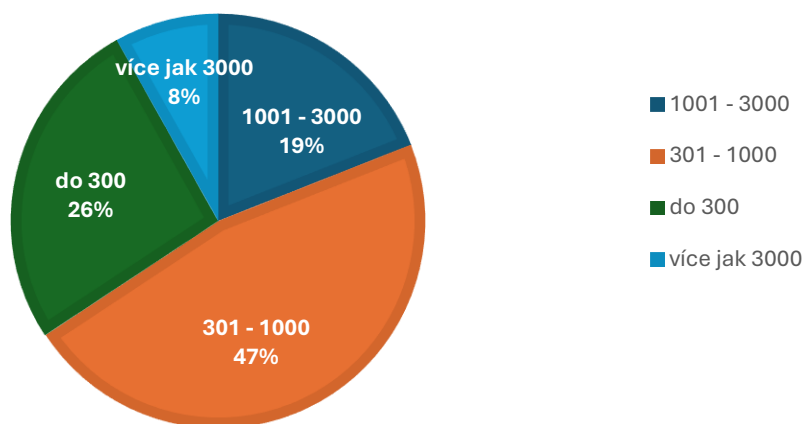

Graf 2: Odpovědi dle okresů v Královéhradeckém kraji (vlastní zpracování, 2025)

3) Kolik obyvatel má vaše obec?

Další otázka dotazníku směřovala na počet obyvatel dané obce. Cílem bylo rozlišit potřeby a možnosti různě velkých územních samosprávných celků. Respondenti si mohli zvolit jednu ze čtyř kategorií podle počtu obyvatel. Výsledky jsou zobrazeny v následujícím grafu. Z celkového počtu 2 173 odpovědí pochází téměř polovina (47 %) z obcí s 301–1 000 obyvateli. Druhou nejčastější skupinou byly nejmenší obce do 300 obyvatel (26 %). Obce s 1 001–3 000 obyvateli tvořily 19 % odpovědí a pouze 8 % respondentů bylo z větších obcí s více než 3 000 obyvateli. Tyto výsledky ukazují, že značná část respondentů pochází z menších obcí, což může mít vliv na výběr a rozsah využívaných účetních programů i na míru jejich digitalizace.

POČET OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH OBCÍ

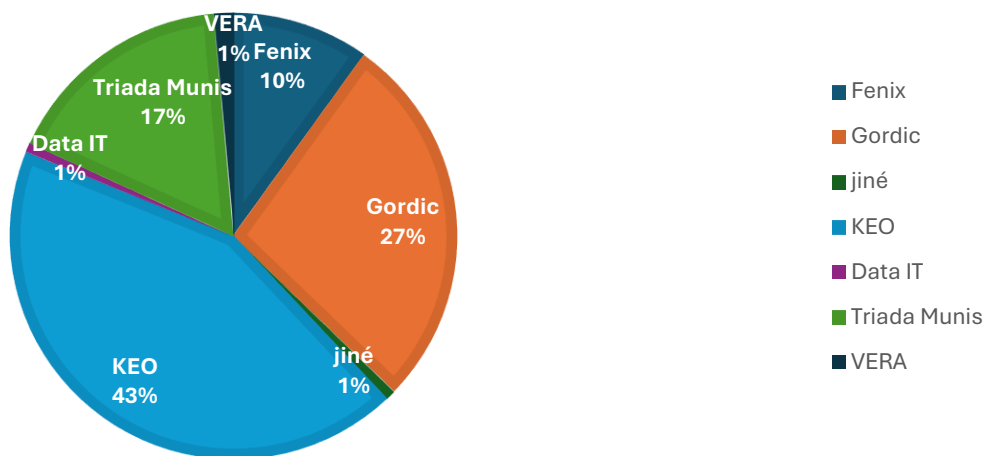
Graf 3: Odpovědi dle velikosti obce (vlastní zpracování, 2025)

4) Jaký účetní program používáte?

Čtvrtá otázka v dotazníku se zaměřovala na to, jaký účetní program jednotlivé obce využívají. Cílem této otázky bylo zjistit, jaké softwarové nástroje jsou v praxi nejčastěji nasazovány, a získat tak přehled o jejich rozšíření napříč republikou.

Z celkového počtu 2 173 odpovědí vyplývá, že nejčastěji používaným účetním programem je KEO, který uvedlo 43 % respondentů. Dalšími rozšířenými systémy jsou Gordic s 23 % a Triada Munis se 17 %. Významnější podíl zaujímá také Fenix (10 %), zatímco ostatní programy jako VERA, či DataIT byly uvedeny pouze ojediněle. To ukazuje, že trh s účetními programy pro veřejnou správu je sice diverzifikovaný, ale zároveň dominovaný několika klíčovými poskytovateli, přičemž nejvýznamnější postavení zaujímá systém KEO.

VYUŽÍVANÉ PROGRAMY

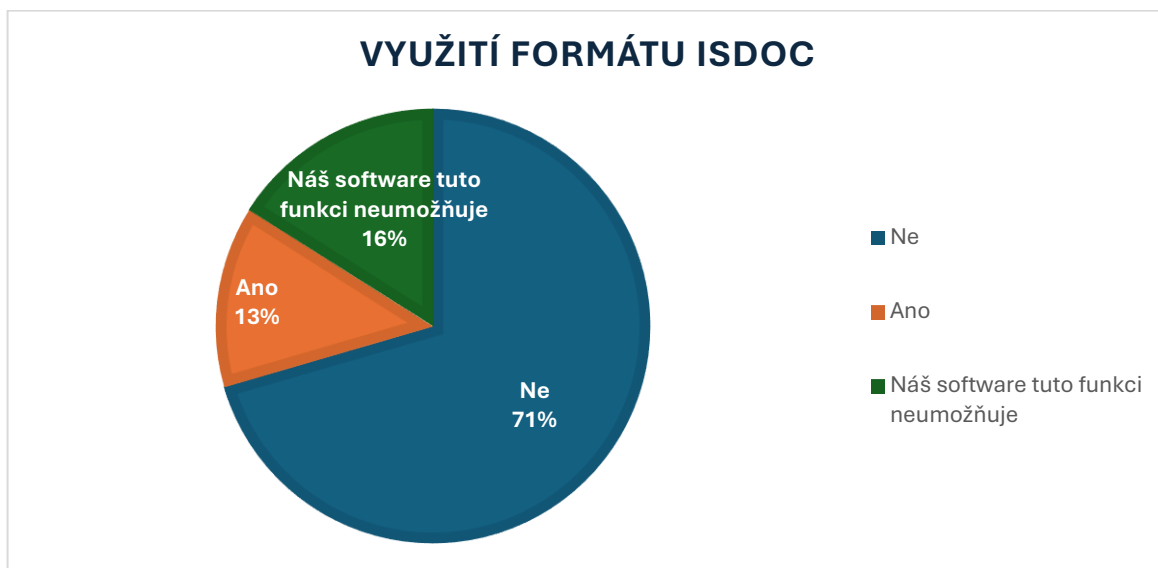
Graf 4: Odpovědi dle účetního programu (vlastní zpracování, 2025)

5) Které moduly vašeho softwaru využíváte?

Z odpovědí vyplynulo, že napříč všemi systémy jsou nejčastěji používané základní ekonomické moduly. Největší zastoupení má jednoznačně účetnictví, které využívá každý respondent. Velmi často se objevují také moduly jako mzdy, majetek, fakturace, poplatky a výkaznictví, se kterými obecní úřady běžně pracují.

6) Pokud Váš software umožňuje načítání a vytváření faktur ve formátu ISDOC, využíváte tuto funkci?

Další otázka se týkala využívání formátu ISDOC, který umožňuje elektronické načítání a vytváření faktur. Z odpovědí 2 173 subjektů vyplývá, že pouze 13 % respondentů tuto funkci aktivně využívá. Naproti tomu 71 % účetních přiznalo, že ačkoli jejich software funkci ISDOC podporuje, nevyužívají ji. Dalších 16 % uvedlo, že jejich účetní program tuto možnost vůbec nenabízí. Tyto výsledky poukazují na výraznou rezervovanost vůči moderním digitálním nástrojům v praxi. Přestože je ISDOC technologicky dostupný, ve většině případů zůstává nevyužitý. To naznačuje, že překážkou přechodu na digitalizované účetnictví není nedostupnost technologií, ale spíše nízká motivace nebo obavy ze změny zažitých pracovních postupů.

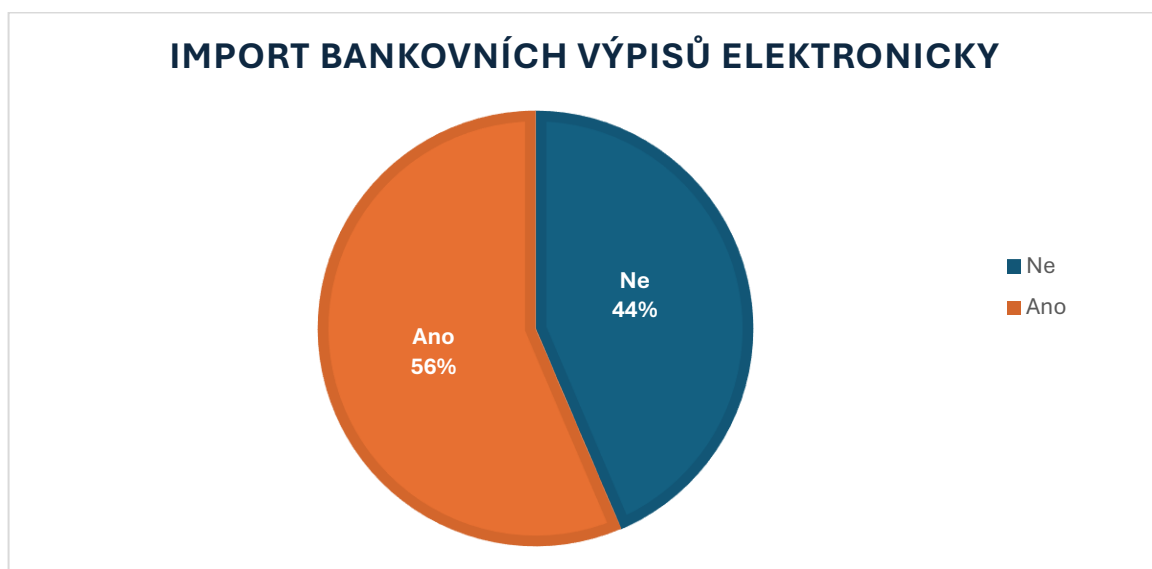

Graf 5: Odpovědi dle využití formátu ISDOC (vlastní zpracování, 2025)

7) Importujete bankovní výpisy do softwaru elektronicky?

Následující otázka dotazníku zjišťovala, zda obce importují bankovní výpisy do účetního softwaru elektronicky. Tato funkce je běžnou součástí moderních účetních systémů a její využívání výrazně přispívá k efektivitě práce, snížení administrativní zátěže a chybovosti. Z odpovědí vyplývá, že 56 % respondentů bankovní výpisy do systému importuje elektronicky, zatímco 44 % tuto možnost nevyužívá. Tedy téměř polovina účetních

pracovníků zůstává u manuálního zpracování bankovních výpisů. Tento výsledek potvrzuje celkový trend zjištěný v předchozí otázce – funkce digitalizace jsou sice dostupné, ale nejsou plně využívány. To ukazuje na rezervy v modernizaci účetní agendy a potenciál pro další školení, osvětu nebo technickou podporu v oblasti elektronizace procesů.

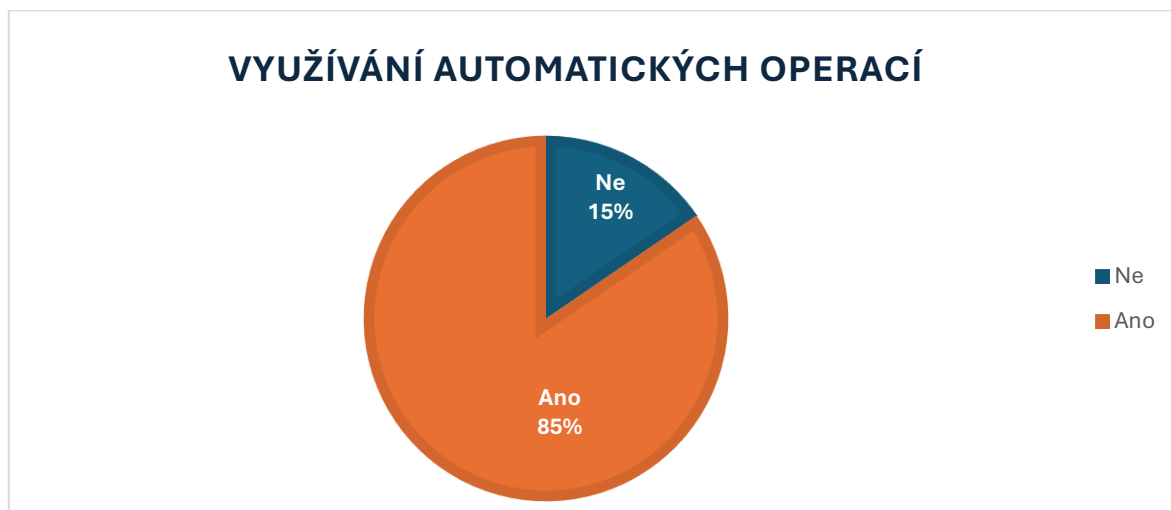

Graf 6: Odpovědi dle importu bankovních výpisů (vlastní zpracování, 2025)

8) Využíváte automatické funkce, které Váš software umožňuje?

V otázce č.8 se dotazník zaměřuje, zda účetní pracovníci využívají automatické funkce, které jejich účetní software umožňuje. Tato funkce je klíčová pro zefektivnění každodenních činností a snížení chybovosti.

Z celkových 2 173 odpovědí uvedlo 85 % respondentů, že automatické funkce ve svém softwaru využívá. Zbýlých 15 % odpovědělo záporně. Tento výsledek představuje výrazně pozitivní posun oproti předchozím otázkám, které ukazovaly nižší míru využití pokročilých funkcí. Lze tedy říci, že účetní ve veřejné správě si jsou vědomi přínosů automatizace a ve většině případů s ní aktivně pracují. Zároveň to však může znamenat, že nevyužití funkcí jako elektronický import bankovních výpisů nebo využití formátu ISDOC, závisí pouze na proškolení účetních pracovníků na obcích v ČR a poukázání, že tyto úkony pro ně jsou prospěšné.

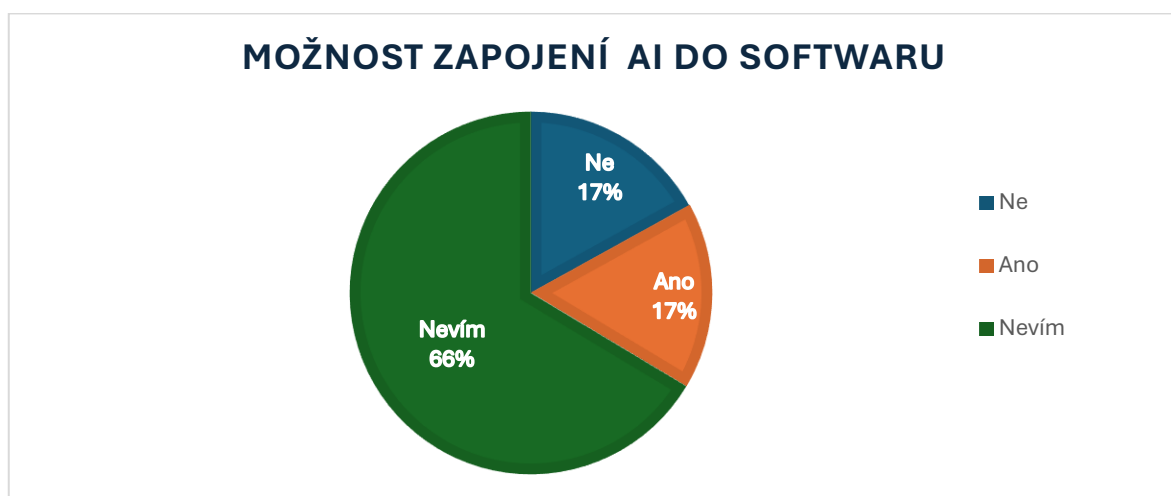

Graf 7: Odpovědi dle využití automatických funkcí softwaru (vlastní zpracování, 2025)

9) Kdyby byla možnost zapojit umělou inteligenci do vašeho softwaru, využili byste ji?

Následující otázka se zaměřovala na postoj respondentů k potenciálnímu zapojení umělé inteligence do účetního softwaru. Účelem bylo zjistit míru otevřenosti k novým technologiím a ochotu obcí využívat moderní nástroje pro zefektivnění účetních procesů. Z odpovědí vyplývá, že pouze 17 % respondentů by tuto možnost aktivně využilo, zatímco 66 % uvedlo, že si nejsou jisti. Zbývajících 17 % nesouhlasí se zapojením umělé inteligence do účetního softwaru.

Tato čísla poukazují na určitou nedůvěru vůči novým technologiím, ačkoli automatické funkce jsou poměrně široce využívány, představa o využití AI je zatím pro většinu respondentů spíše neznámá nebo vzdálená. Výsledky ukazují na potřebu zvýšit informovanost o umělé inteligenci, jejích výhodách a možnostech praktického využití ve veřejném účetnictví.

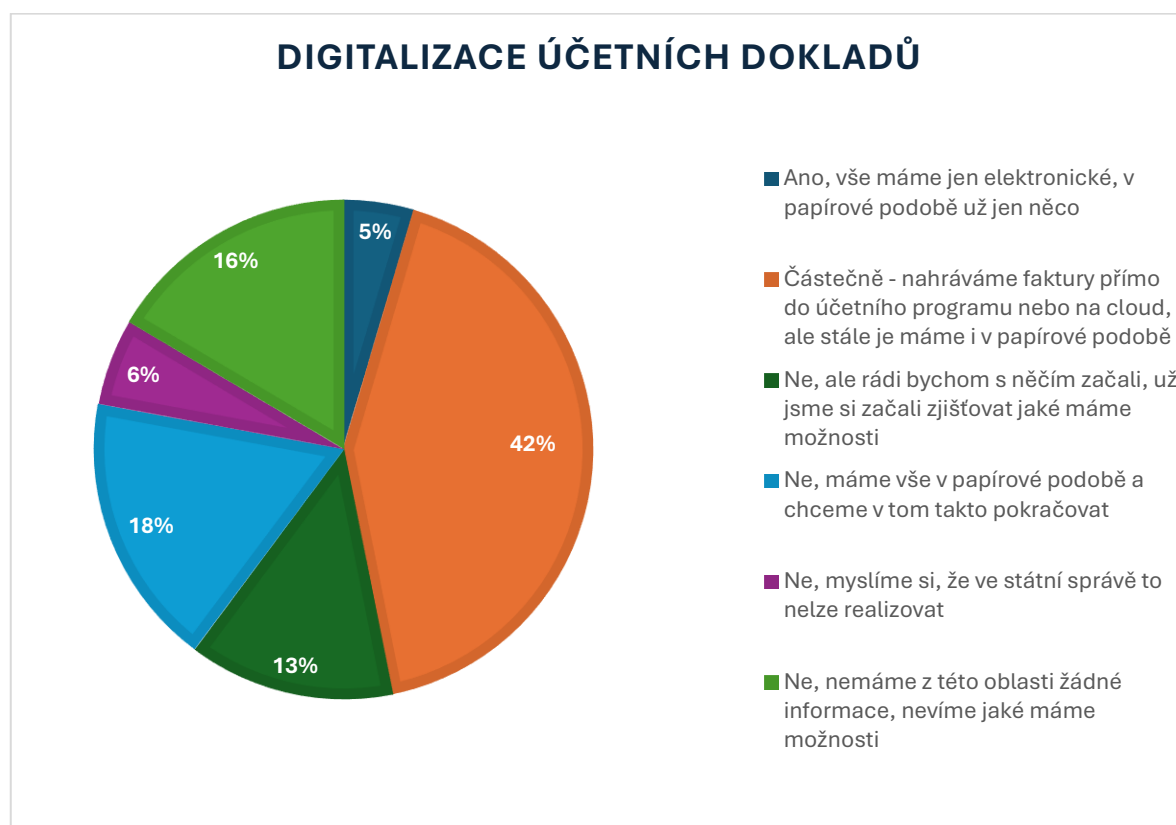

Graf 8: Ochota respondentů zapojit AI do softwaru (vlastní zpracování, 2025)

10) Digitalizujete své účetní doklady?

Otázka zaměřená na digitalizaci účetních dokladů zjišťovala, zda obce uchovávají své účetní doklady v elektronické či papírové podobě, případně jaký postoj k digitalizaci zaujímají. Z výsledků vyplývá, že pouze 5 % respondentů má veškeré účetní doklady zcela elektronicky, přičemž papírovou podobu používají již jen minimálně. Nejčastější odpovědí (42 %) však bylo, že obce mají proces digitalizace pouze částečně zavedený, faktury sice nahrávají do účetního programu nebo na cloud, ale zároveň je stále uchovávají i v papírové podobě. Dalších 13 % respondentů uvedlo, že s digitalizací dosud nezačali, ale aktivně se o ni zajímají a zjišťují, jaké mají možnosti. Naopak 18 % obcí má veškeré doklady stále v papírové podobě a chtějí v tom pokračovat. Zajímavý je i podíl 6 % respondentů, kteří jsou přesvědčeni, že digitalizace účetních dokladů ve veřejné správě není reálná.

Výsledky ukazují, že plně digitalizovaných agend je zatím velmi málo. Většina obcí zůstává buď u kombinovaného systému, nebo zcela u papírové evidence.

Graf 9: Míra digitalizace účetních dokladů (vlastní zpracování, 2025)

11) Jaké funkce Vám ve vašem účetním softwaru chybí, co navíc byste ještě případně využili?

V rámci dotazníkového šetření byla zařazena také otevřená otázka, ve které mohli uživatelé specifikovat, jaké funkce nebo možnosti jim v jejich účetním softwaru chybí.

Z hlediska uživatelské spokojenosti vyšel nejlépe účetní program KEO, u kterého uvedlo pouze 0,81 % respondentů, že jim v systému něco chybí. Mezi ojedinělými připomínkami se objevily požadavky na zlepšení načítání údajů z faktur, úpravu evidence obyvatel nebo doplnění specifických modulů, jako je agenda bytového hospodářství. Celkově však lze konstatovat, že uživatelé tohoto systému vykazovali nejnižší míru nespokojenosti. Uživatelé systému Triada Munis se o nedostatecích vyjadřovali častěji – 4,18 % z nich uvedlo konkrétní připomínky. Nejčastěji zaznívala potřeba větší automatizace, přehlednějších výstupů a jednoduššího zadávání dat. Část respondentů si stěžovala také na nedostatečnou technickou podporu, chybějící propojení s GIS systémy (Geografický informační systém) a nepřehlednost při práci s fakturami. Objevily se i výtky vůči neefektivnímu propojování jednotlivých modulů. Vysokou míru nespokojenosti vykazali uživatelé systému Fenix, kde 9,29 % respondentů uvedlo, že jim něco chybí nebo že se systémem nejsou spokojeni. K nejčastějším výtkám patřila zastaralost systému, složitost jeho ovládání, nepřehlednost a celkově nízký uživatelský komfort. Některé obce rovněž zmiňovaly vysoké náklady na provoz systému, a několik respondentů dokonce uvedlo, že plánují přechod na jiný software, nejčastěji právě na systém KEO. Významné množství připomínek zaznělo také u systému Gordic, kde 6,73 % uživatelů uvedlo, že jim ve stávajícím softwaru něco chybí. Kritika se zaměřovala na složité ovládání, přílišné množství výstupních sestav, neintuitivní vyhledávání a nedostatečné propojení jednotlivých modulů. Respondenti rovněž postrádali efektivní metodickou podporu, širší možnosti automatizace, moderní rozhraní a přívětivější prostředí pro každodenní práci. Objevily se také požadavky na podporu umělé inteligence nebo lepší integraci s dalšími systémy veřejné správy.

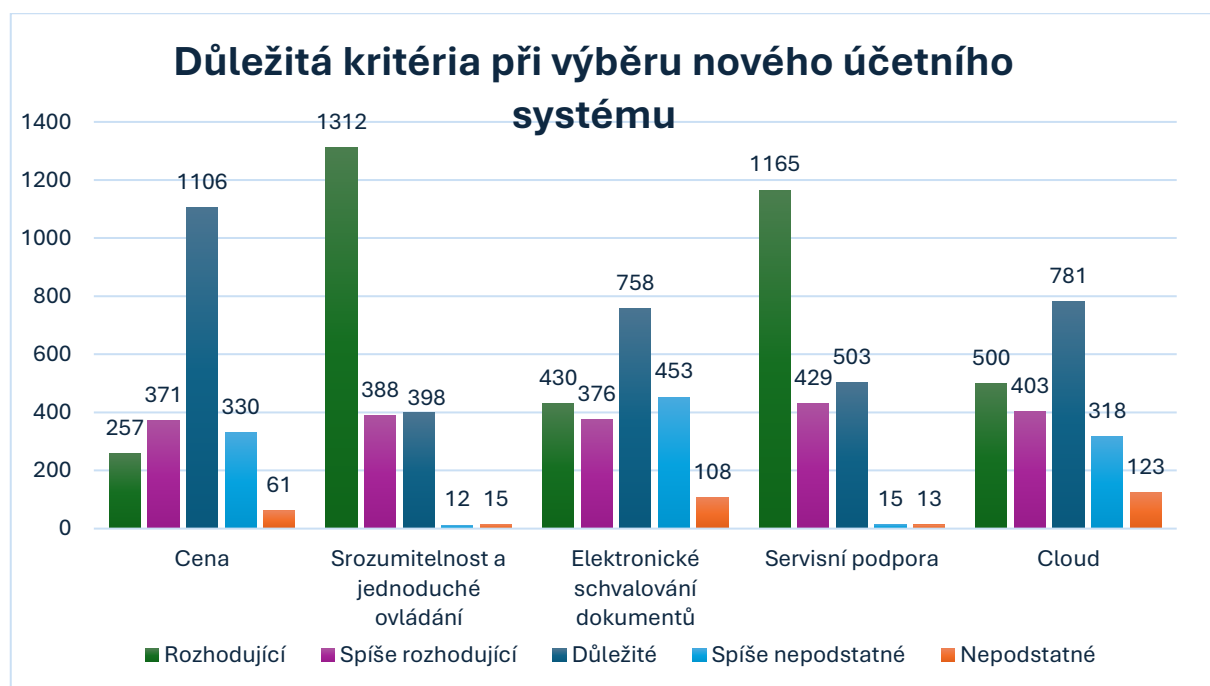
Z odpovědí uživatelů jednotlivých programů je patrné, že přestože všechny zmíněné softwary pokrývají základní potřeby obcí, značná část uživatelů postrádá lepší přehlednost, intuitivnější ovládání, automatizaci procesů a propojení mezi moduly. Míra nespokojenosti se přitom liší napříč softwarovými řešeními. Zatímco KEO se jeví jako stabilní a uživatelsky přívětivé, u Fenixu a Gordicu se objevují opakované výhrady, které mohou ovlivnit rozhodování obcí při výběru nebo výměně systému. Tato část výzkumu tak přináší cenný přehled o konkrétních slabinách z pohledu každodenní praxe.

12) Kdybyste pořizovali nový software, jakou váhu by měla jednotlivá kritéria?

V závěru dotazníku byli respondenti požádáni, aby ohodnotili význam jednotlivých kritérií při výběru nového účetního softwaru. Hodnocení probíhalo na škále 1 až 5, přičemž 1 označovalo „nepodstatné“ a 5 „rozhodující“.

Z grafu vyplývá, že největší důraz respondenti kladou na srozumitelnost a jednoduché ovládání, které označila jako „rozhodující“ nebo „spíše rozhodující“ drtivá většina dotázaných. Tento faktor tak představuje nejdůležitější aspekt při výběru nového systému. Velkou váhu má také servisní podpora, která byla rovněž často hodnocena jako rozhodující. Obce si zjevně uvědomují význam kvalitního zázemí a dostupnosti technické podpory pro bezproblémový chod systému. Cena je dalším sledovaným faktorem, přičemž mezi odpověďmi převažuje „důležité“. Přesto je patrné, že uživatelé přikládají větší váhu funkčnímu a uživatelsky přívětivému řešení než nejnižší ceně. Kritéria jako elektronické schvalování dokumentů a cloudové řešení jsou rovněž považována za důležitá, ale již s nižší intenzitou, častěji se u nich objevují odpovědi „nepodstatné“. To naznačuje, že tyto oblasti sice nejsou při výběru zásadní, ale mohou tvořit konkurenční výhodu v případě dvou jinak srovnatelných řešení.

Celkově lze konstatovat, že při rozhodování o pořízení nového softwaru se obce nejvíce zaměřují na uživatelskou přívětivost, zatímco technické možnosti jako cloud nebo elektronické schvalování zatím nehrají klíčovou roli, byť jejich význam postupně roste.

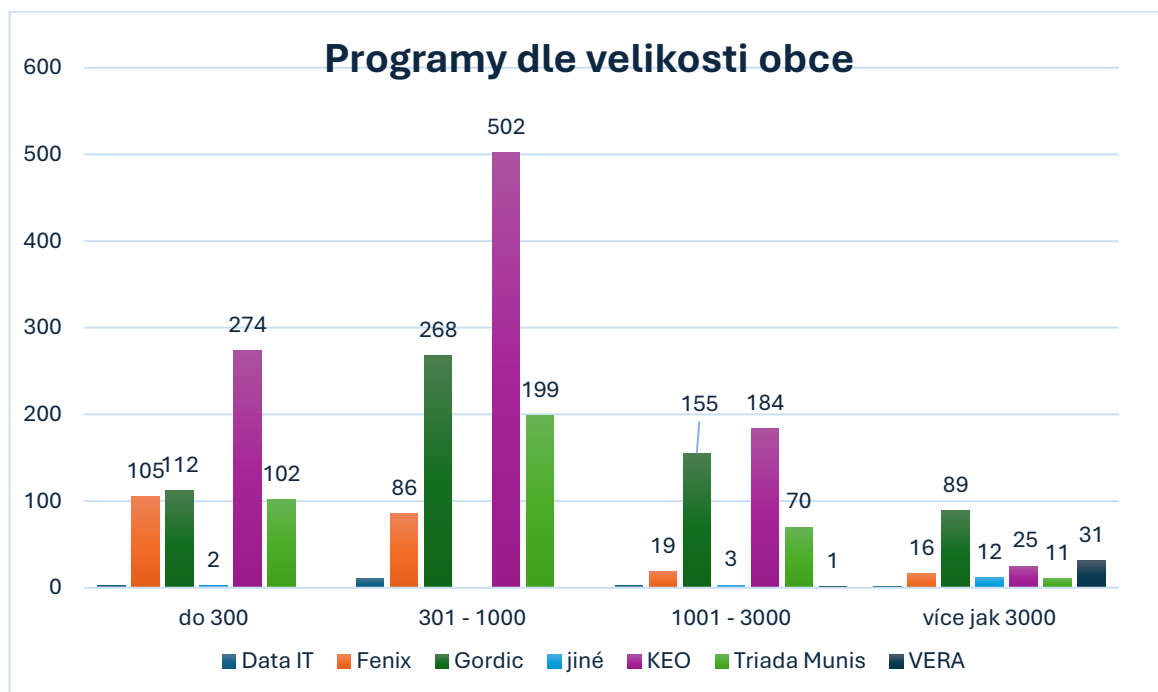
Graf 10: Kritéria výběru nového účetního systému (vlastní zpracování, 2025)

Zjištění z dotazníkového šetření

1) Vliv velikosti obce na účetní software

Výběr účetního softwaru závisí na velikosti obce dle počtu obyvatel a komplexnosti její agendy, jak je z výsledků patrné. Nejrozšířenějším systémem napříč všemi kategoriemi je KEO, který dominuje zejména v obcích s 301–1 000 obyvateli (502 odpovědí) a významné zastoupení má také v menších obcích (274 odpovědí) i mezi středními (184) a velkými obcemi (25). Jeho univerzálnost a schopnost přizpůsobit se různě velkým územním celkům z něj činí nejvyužívanější systém v rámci šetření. Systém Triada Munis a Fenix jsou nejčastěji využívány v menších obcích, zatímco Gordic se uplatňuje především ve větších obcích, kde je potřeba robustnějších a funkčně bohatších řešení. Ostatní softwary, jako VERA, Data IT nebo různé jiné systémy, jsou v celkovém součtu zastoupeny pouze okrajově a jejich výskyt je rozptýlen napříč všemi velikostními skupinami bez výrazné dominance.

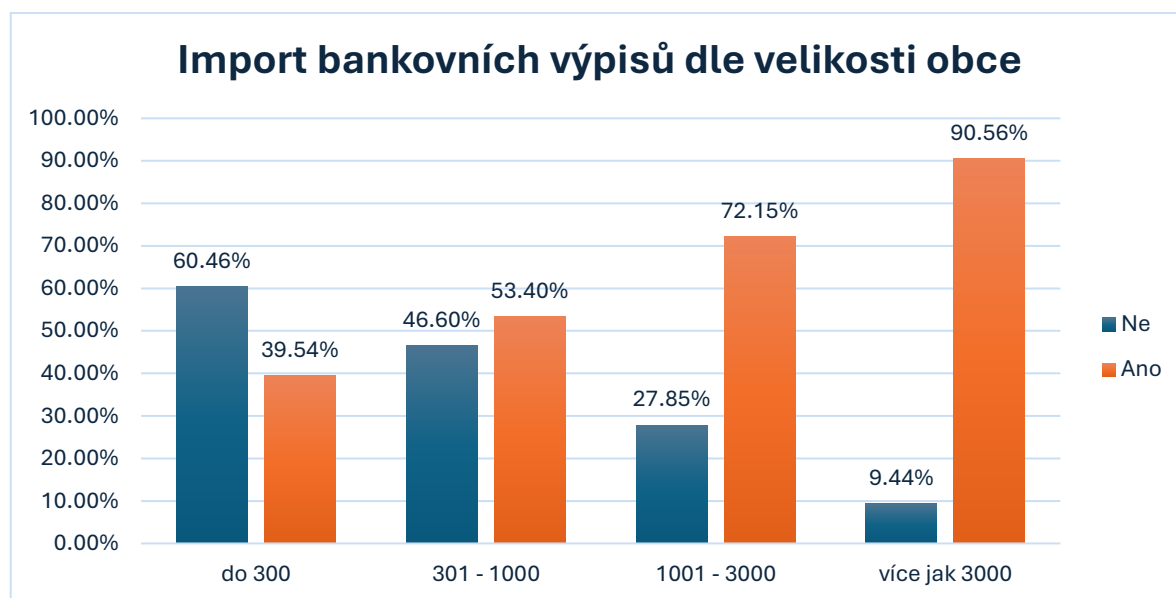
Z těchto výsledků lze vyvodit, že volba účetního softwaru je do značné míry ovlivněna velikostí obce a rozsahem její administrativní agendy. Zatímco menší obce dávají přednost jednodušším systémům s nižšími nároky, větší obce častěji využívají pokročilejší a komplexnější řešení, jako je Gordic. KEO se ukazuje jako univerzální a nejvíce preferované řešení napříč celým spektrem obcí.

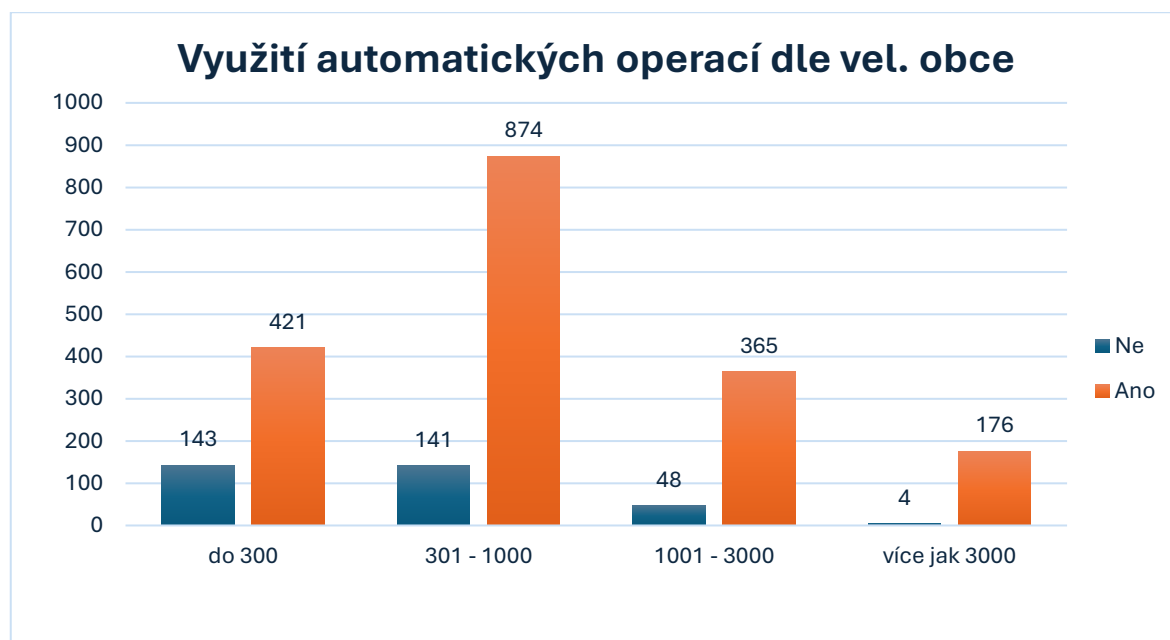
Graf 11: Účetní systémy dle velikosti obce (vlastní zpracování, 2025)

Velikost obce ovlivňuje nejen výběr účetního systému, ale i to, jak intenzivně a pokročile je software využíván. Jak ukazuje následující graf, větší obce mnohem častěji využívají

elektronický import bankovních výpisů, což svědčí o vyšší míře digitalizace jejich procesů. Tento trend potvrzuje také další graf, který zachycuje využívání automatických funkcí účetního softwaru podle velikosti obce. Zde je patrné, že s rostoucím počtem obyvatel se zvyšuje i ochota a schopnost tyto funkce využívat. Zatímco v obcích nad 3 000 obyvatel používá automatické operace téměř každý, u nejmenších obcí do 300 obyvatel je tento podíl znatelně nižší.

Graf 12: Import bankovních výpisů dle vel. obce (vlastní zpracování, 2025)

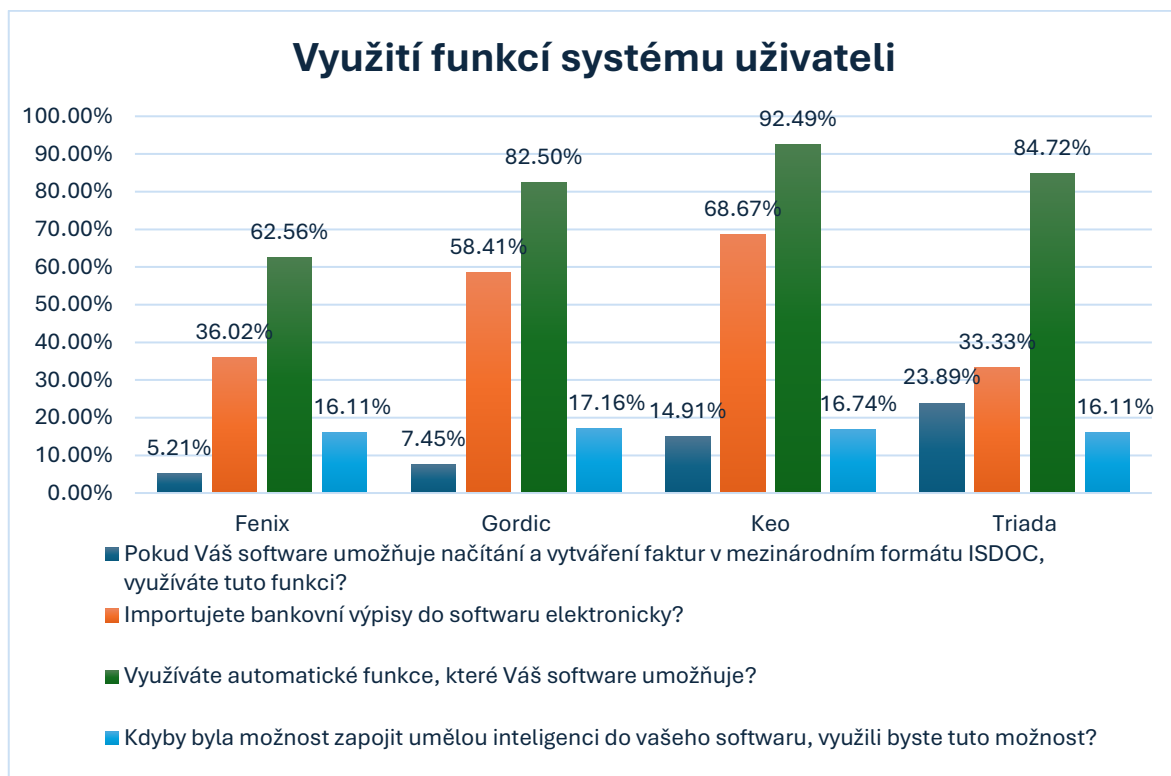
Graf 13: Využití automatických operací dle vel. obce (vlastní zpracování, 2025)

2) Vliv používaného účetního softwaru na míru digitalizace

Z dotazníku vyplynulo, jakým způsobem uživatelé různých účetních systémů využívají klíčové funkce, které přispívají k digitalizaci účetnictví. Zahrnuty jsou čtyři oblasti: využití formátu ISDOC, elektronický import bankovních výpisů, využívání automatických funkcí a ochota zapojit umělou inteligenci do účetního softwaru.

Nejlépe si ve sledovaných oblastech vede systém KEO. Uživatelé KEO nejvíce využívají automatické funkce (92,49 %), elektronicky importují bankovní výpisy (68,67 %), a ve srovnání s Fenixem nebo Gordicem častěji pracují s formátem ISDOC (14,91 %). Naopak uživatelé systému Fenix využívají digitální funkce v nejnižší míře. Například pouze 5,21 % z nich pracuje s ISDOC formátem a jen 36,02 % importuje výpisy elektronicky. U Triady je situace o něco lepší, avšak i zde je míra využití pokročilých funkcí poměrně nízká. Gordic zaujímá v grafu mezistupeň má relativně vysoký podíl uživatelů, kteří využívají automatické funkce (82,5 %) a import bankovních výpisů (58,41 %), ale nižší využití ISDOC (7,45 %).

Z grafu vyplývá, že uživatelé systému KEO nejvíce využívají dostupné nástroje pro digitalizaci účetnictví, zatímco uživatelé ostatních systémů, zejména Fenixu, s těmito funkcemi pracují výrazně méně. Výsledky naznačují, že volba softwaru může zásadně ovlivnit úroveň digitalizace a automatizace v účetních procesech obcí.

Graf 14: Vliv účetního systému na užívané funkce (vlastní zpracování, 2025)

3) Výskyt účetních systémů dle regionů ČR

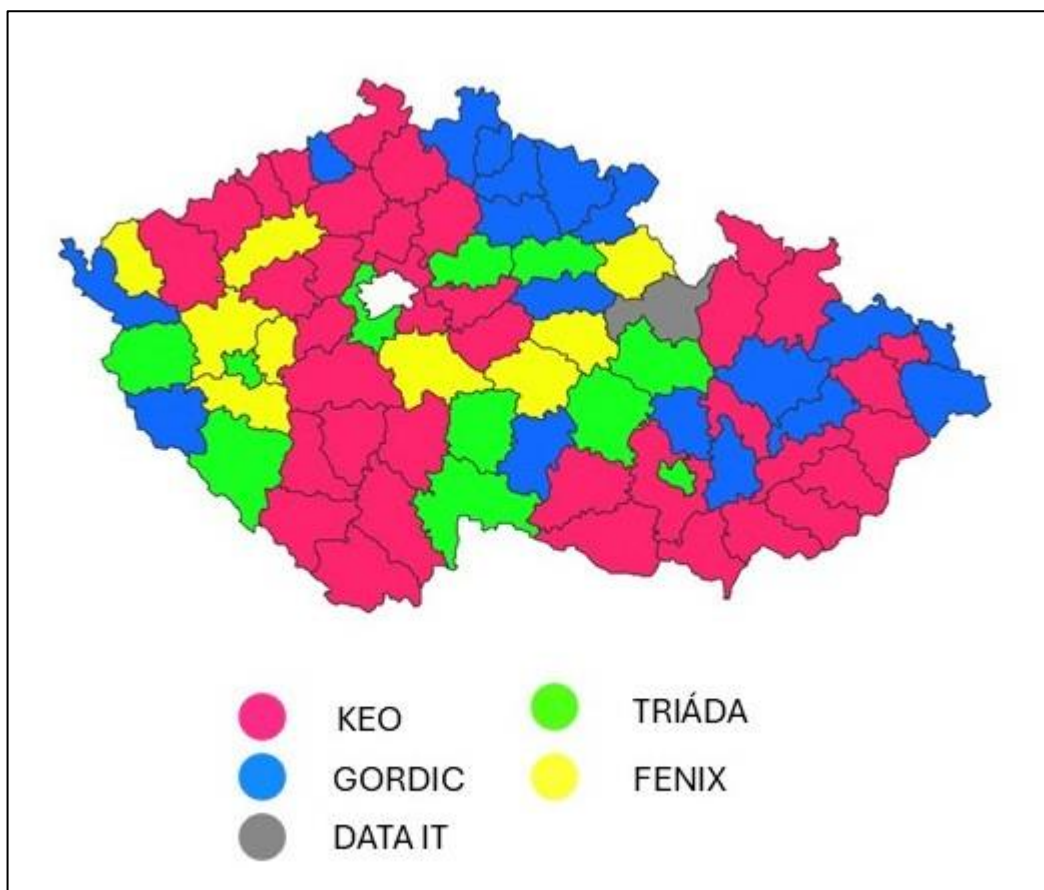
Na mapách České republiky je znázorněno, jaké účetní softwary jsou nejčastěji používány v jednotlivých krajích a okresech. Data vycházejí z dotazníkového šetření mezi obcemi a vizualizují, jak se využívání jednotlivých systémů liší v různých částech republiky. Hlavní město Praha není v mapách zahrnuto, jelikož zde jednotlivé městské části využívají vlastní specifický systém, který není součástí srovnání.

Nejrozšířenějším systémem je KEO, který dominuje ve většině krajů, zejména ve středních Čechách a na Moravě. Gordic je silně zastoupen zejména na severovýchodě Česka v Libereckém, Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji. Systém Triada Munis je nejčastější na Vysočině a Fenix převažuje v Plzeňském kraji. Podrobnější pohled podle okresů ukazuje, že regionální rozdíly jsou ještě výraznější na mikroúrovni. I zde převažuje systém KEO, avšak výskyt dalších programů je pestřejší. Triada a Fenix se objevují v různých okresech napříč republikou a Gordic má silné postavení především na severovýchodě. V jednom okrese se jako nejčastější objevil i systém Data IT.

Z těchto údajů je patrné, že výběr účetního systému je často ovlivněn regionálními zvyklostmi, dostupností podpory, tradicí a vzájemnými doporučeními mezi obcemi. V mnoha případech tak není výběr softwaru jen otázkou funkcionality, ale i lokálního kontextu a sdílených zkušeností.

Obrázek 11: Účetní systémy dle krajů ČR (vlastní zpracování, 2025)

Obrázek 12: Účetní systémy dle okresů ČR (vlastní zpracování, 2025)

6.6 Rozhovor s uživatelkou zkoumaných programů

V rámci této práce byl proveden rozhovor se zkušenou uživatelkou účetních systémů paní Šárkou Šábrtovou, která se dlouhodobě věnuje oblasti účetnictví ve veřejné správě. Paní Šábrtová má více než dvacetiletou praxi v oboru, přičemž svou profesní dráhu zahájila na krajském úřadě, kde se podílela na přezkoumávání hospodaření obcí. Díky této zkušenosti získala hluboký přehled o fungování účetních programů v různých typech organizací a dnes působí jako zkušená účetní několika obcí a příspěvkových organizací.

Cílem rozhovoru bylo získat praktické poznatky o používání jednotlivých účetních systémů, zejména z hlediska jejich funkčnosti, podpory digitalizace, reakce na legislativní změny a celkové uživatelské přívětivosti. Získané odpovědi doplňují část práce o reálnou zkušenost z praxe a slouží k posouzení silných a slabých stránek konkrétních softwarových řešení využívaných ve veřejné správě.

Z rozhovoru vyplývá, že nejefektivnější účetní systém je KEO4, který vyniká intuitivním ovládáním, automatizací, provázaností modulů a plnou podporou digitalizace včetně elektronického schvalování dokladů, čímž potvrzuje získané výsledky z dotazníkového

šetření. Díky cloudovému řešení a snadné správě bez závislosti na servisní podpoře je považován za nejvhodnější pro obce všech velikostí. Ostatní systémy jako Munis, Ginis nebo Helios Fenix, byly hodnoceny negativně kvůli složitému ovládání, nepřehlednému prostředí a vysoké závislosti na technické podpoře.

Celkově byl KEO4 označen jako nejuniverzálnější řešení odpovídající současným požadavkům na efektivitu a digitalizaci ve veřejné správě.

Rozhovor

1) Kolik let se již věnujete oblasti účetnictví a auditu ve veřejné správě?

„Účetnictví ve státní správě se věnuji od roku 2005, takže už 20 let. V době, kdy jsem začínala účtovat na první malé obci, tak ještě programy běžely v systému MS-DOS. Chvilí na to ale začaly přecházet na operační systém Windows. Mám tak možnost sledovat, jak se jednotlivé programy vyvíjí a po tolika letech se všemi těmi programy nepotřebuji ani tolik servisní podpory, protože si spoustu věcí dokážu nastavit sama, pokud mi to ten software ovšem umožní. Nejdříve jsem jen na Dohodu o provedené práci účtovala asi tři obce, a přitom měla normální zaměstnání. Pracovala jsem na krajském úřadě a moje práce byla přezkoumávání hospodaření obcí. Takže i díky této práci jsem měla možnost porovnat programy třeba ve fázi výstupů z těchto programů. Po 15 letech v této práci jsem se rozhodla už jen věnovat účetnictví a založila firmu, která se specializuje na účetnictví obcí nebo příspěvkových organizací. Ke svým pěti obcím, které jsem při práci účtovala na DPP jsem postupně přibírala další subjekty a v současné době účtujeme 21 obcí, 4 příspěvkové organizace a 4 dobrovolné svazky obcí. Obce jsou všech různých velikostí, nejčastěji v počtu obyvatel od 300 do 1000, ale máme i obce nad 3000 obyvatel, naopak některé nemají ani 300 obyvatel. Účtujeme ve všech dostupných programech pro obce – Triada Munis, Ginis, Helios Fenix a KEO4.“

2) S jakými účetními systémy jste se během své praxe setkala a v jakých typech organizací byly používány?

„První program, se kterým jsem se setkala, byla Triada Munis. Program Triada byl a je intuitivní program. Celkem snadno se ho naučíte ovládat. V začátcích jsem měla moduly Účetnictví, Fakturace, Pokladna a Majetek. Vzhledem k tomu, že účetnictví obcí před rokem 2010 bylo diametrálně odlišné od účetnictví, jak ho známe dnes, bylo to naprosto dostačující. Postupem času, jak se program vyvíjel a jak se vyvíjelo účetnictví, požadavky na způsob zaúčtování a výstupy z účetnictví, se přidávaly moduly jako Banka, Poplatky a samozřejmě spisová služba. Vzhledem k tomu, že jsem postupem času účtovala více obcí, tak jsem musela

používat i ostatní programy. Dalším programem byl Ginis. Až po delší době jsem se dozvěděla, že běžně užívané verze Ginisu jsou dvě – Ginis Expres G0 a Ginis Expres G3. Já jako první používala verzi G0 a vzhledem k tomu, že mi používání tohoto programu přišlo velice jednoduché, proto jsem nechápala, proč někteří na ten Ginis tak nadávají. Pak jsem začala účtovat obec, která měla Helios Fenix. Opravdu jsem tomu chtěla dát šanci, ale po roce jsem přesvědčila starostku, aby program změnila. Helios Fenix byl pro mě opravdu nepovedený program. Zbytečně složitý a výstupy z něj byly strašné. V současné době obce s programem Helios Fenix už nepřijímám, protože čas strávený prací v tomto programu oproti jiným je mnohem delší. Před třemi lety jsem se poprvé setkala s programem KEO4. Pokud bych mohla účtovat všechny obce v KEO4, tak jsem naprosto spokojená. První zvládnutí programu je naprosto jednoduché, pohyb v programu je intuitivní a musí to pochopit každý. Navíc KEO4 mi usnadňuje práci tím, že spoustu věcí dělá automaticky. Stejnou práci, kterou dělám v KEO4 mám o polovinu rychleji než v jakémkoliv jiném programu. KEO4 byl program, který jako poslední přešel z verze pro MS-DOS na verzi pro Windows, ale opravdu už přišel s verzí propracovanou. Navíc už základní verze KEO4 je plně v cloudu, což je pro přístup i uchovávání dat super. Poslední program, se kterým jsem se setkala, je Ginis ve verzi G3. S Ginisem, který jsem léta zvyklá používat nemá téměř nic společného, snad jenom klávesové zkratky. Je zbytečně složitý, účetní zápis se pořizuje úplně v jiném pořadí jednotlivých údajů než u všech účetních programů a na rozdíl od ostatních programů toto pořadí nelze změnit. V této verzi Ginisu je tak otravné neustálé klikání na vyskakující potvrzovací okna – než uložíte jeden doklad, tak se Vás to třikrát zeptá. Nejlepší je, když můžete celý zápis dokladu zadat, aniž byste museli sahat na myš. To lze u všech programů, které jsem popsala, kromě Ginis Expres G3.“

- 3) Který z účetních programů Vám přijde nejkomplexnější z hlediska pokrytí agend (účetnictví, rozpočet, majetek, mzdy atd.) a jak hodnotíte možnosti propojení jednotlivých modulů u programů, jako je GINIS, MUNIS, FENIX nebo KEO4? Který z nich je podle Vás v tomto ohledu nejlépe zvládnutý?

„Všechny zmíněné programy mají všechny potřebné moduly k vedení komplexní účetní agendy. Triada Munis a Helios Fenix nemají vlastní mzdový program. Triada využívá program s názvem MZDY od společnosti SOFT PC. Tento modul mezd je plně kompatibilní s moduly od Munisu. Fenix používá program FLUXpam, který už ovšem tak dobře s Fenixem nespolečně pracuje. Modulární systém v Munisu a v Ginis Expres G0 je dobře fungující a srozumitelný. Naopak modulární systém ve Fenixu a v Ginisu Expres G3 je zbytečně složitý, mají více jednotlivých modulů, než je nezbytné. Například u Munisu nebo G0 je modul Fakturace, který pak obsahuje přijaté faktury, vydané faktury nebo další doklady. G3

a Fenix mají samostatný modul na došlé faktury a samostatný modul na vydané faktury, takže další zbytečné „klikání“ navíc. V Ginisu G3 nespolupracuje ani modul Pokladna s modulem KOF (kniha odeslaných faktur), což je pro mě celkem zásadní problém. Pokud mám fakturu, kterou mi někdo uhradí v hotovosti, tak ji nemůžu spárovat s fakturou zapsanou v knize odeslaných faktur. Takto můžu párovat jen platby převodem. Tohle je u všech ostatních programů samozřejmostí. V G3 navíc ještě modul na mzdy složitě spolupracuje s modulem na účetnictví. Nejlépe nastavený modulární systém je v programu KEO4, tam se jedním kliknutím dostanete ze zápisu faktury k její úhradě, nebo naopak. KEO4 má všechny potřebné moduly, které spolu navíc i skvěle spolupracují. KEO4 má i dobře propojený modul Majetek, který zvládá do účetnictví automaticky přenášet všechny operace z modulu Majetek. Všechny ostatní programy umí převést zaúčtování odpisů, což by mělo být tím úplným minimem a hlavně samozřejmostí. V Ginis G3 musíte ovšem odpisy účtovat ručně.“

- 4) Který z účetních systémů Vám nejvíce usnadňuje plnění zákonných povinností vůči Ministerstvu financí, např. v souvislosti s exportem do CSÚIS?

„V tomto ohledu nevidím moc rozdílů, všechny programy tuto možnost splňují automaticky. U programu Munis musíte chvíli čekat, než se vytvoří výkaz FIN 2-12, protože provádí automatickou kontrolu tohoto výkazu, která je u všech ostatních programů volitelná. Nejsložitější to má asi program Fenix, u kterého musíte použít dva moduly tohoto programu. Jeden je na vytváření výkazů a pak otevřete druhý modul, ze kterého následně vytvořené výkazy odešlete.“

- 5) Měla jste někdy problém s aktualizací účetního programu v reakci na změny legislativy? Který program reagoval nejrychleji?

„Všechny firmy vydávají aktualizace včas, ale liší se způsob, jak ty aktualizace dostanete do svého programu. V Munisu jsou ročně vydávány dvě velké aktualizace (na začátku roku a v pololetí), dále pak průběžně podle zákonné potřeby nebo vydaných inovací. Všechny tyto aktualizace si uživatel jednoduše nainstaluje bez problému sám. Program KEO4 se aktualizuje pokaždé při spouštění sám, pokud jsou nějaké aktualizace k dispozici. V programu Fenix si běžné drobné aktualizace udělá uživatel taky sám, na větší aktualizace už musí přijet, nebo se vzdáleně připojit, zástupce firmy. V Ginisu musí každou aktualizaci, i tu drobnou, provést zástupce firmy, Ginisu G3 si sám nemůžete provést ani žádné nastavení svého programu, vždy to musí udělat někdo za Vás, což je pro mě za prvé zdlouhavé a za druhé i drahé řešení.“

- 6) Jak hodnotíte úroveň digitalizace (např. elektronické schvalování, import bankovních výpisů, ISDOC) u jednotlivých programů?

„Nejlépe je na to jednoznačně KEO4. Zvládá jednoduše import bankovních výpisů, přijímání i tvorbu faktur ve formátu ISDOC, a hlavně to důležité elektronické schvalování dokladů. U programů pro obce nestačí jen schválit fakturu podle zákona o účetnictví, ale musíte dodržet schvalovací proces podle zákona č. 320/2001 Sb. O finanční kontrole ve veřejné správě. Což zjednodušeně znamená, že se každý doklad schvaluje minimálně 2x, vždy dvěma osobami a musí být zachována auditní stopa, kdo a kde ten konkrétní doklad schválil. KEO4 toto umožňuje a proto obec, kterou v tomto programu účtujeme, právě v současné chvíli převádíme jako první na bezpapírové účetnictví. Další program, ve kterém si tento krok dokážu v budoucnu představit je program MUNIS. Zvládá pohodlně import bankovních výpisů, ISDOC a v současné chvíli zavádí elektronické schvalování dokladů, které bude vyhovovat požadavkům zmíněného zákona. Programy jako Fenix a Ginis G3 umí import výpisů i ISDOC a v nabídce mají i modulární rozšíření na elektronické schvalování dokumentů, ale díky složitosti ovládání těchto dvou programů, by mi digitalizace účetnictví neusnadnila práci ani neušetřila čas, takže nemám v plánu se do toho zatím pouštět. Ginis ve verzi G0 umí velice dobře import bankovních výpisů, můžu si ukládat PDF faktury k zápisům v knize faktur, ale to je tak všechno, co se digitalizace týče. Tato verze neumí zatím ISDOC ani schvalování dokumentů. Mám tento program ráda, díky svému jednoduchému ovládání a množstvím automatických operací, ale bohužel k digitalizaci zatím vhodný není.“

- 7) Který z programů Vám nejvíce usnadňuje práci při automatizovaném zpracování účetních dokladů?

„Tady je to opět KEO4. Jejich automatické operace, které při dobrém nastavení pracují úplně samy, jsou opravdu nejlepší. Výborně má toto zvládnuté i Ginis G0 a Munis, kde si lehce nastavíte automatické operace, které ušetří spoustu času. Ve Fenixu je také možnost nastavení automatických operací, ale jejich nastavení je dost krkolomné a složité, tak jako ovládání celého programu. Ginis G3 také disponuje automatickými operacemi, ale jejich nastavení musí provádět, až na drobné úpravy, zástupce společnosti. To je strašně nepraktické, protože u všech ostatních programů, když mi přijde dobré na nějaký úkon mít automatickou operaci, tak si ji hned nastavím. V případě Ginisu G3 musím čekat až to někdo udělá a zároveň nastavovat automatické operace po jednom pokaždé, když si uvědomím, že by se hodila, se dost prodraží.“

- 8) Který z účetních programů by byl podle Vás nejjednodušší pochopitelný pro nové zaměstnance?

„Základní používání programů KEO4, Ginis G0 a Munisu pochopí každý během chvíle, věřím že u programu KEO4 a Ginis G0 bude uživatel během jednoho dne zvládat i pokročilejší funkce. U Munisu mohou být pro některé uživatele pokročilejší funkce zvládnutelné pomaleji, záleží na tom, jak ho někdo do používání zaškolí. U programů Fenix a Ginis G3 mám i po několika letech používání pocit, že ho stále jednoduše neovládám. Myslím tím tak jako automaticky a intuitivně. Vím, jak programy používat ale není to pro mě plynulá práce.“

- 9) Jaký máte dojem z uživatelské podpory a dostupnosti školení u různých systémů? Vyzdvihla byste v tomto ohledu některého dodavatele? A vnímáte rozdíly v nákladech na provoz, školení či správu?

„Tady musím odpovídat podle vlastních zkušeností a nemusí to platit pro celý systém firmy, protože všechno je o lidech a záleží na tom, na jakého obchodního zástupce (servisního technika) narazíte. Triada Munis má servisní podporu velice dobře zvládnutou, novinky v programu vidíte hned po otevření základního panelu programu, kde zároveň vidíte i vydané aktualizace. Jak už jsem říkala, všechny aktualizace, které společnost Triada vydává, si uživatel jednoduše nainstaluje sám. Pokud se něco pokazí, tak máte možnost zavolat svému servisnímu technikovi, který pracuje pro společnost Triada nebo v pracovních hodinách na Hotlinku. Já spolupracuji se dvěma servisními technikami a vždy vše většinou obratem vyřeší, buď vzdáleným připojením nebo osobní návštěvou, pokud je problém větší. I jejich Hotlinka pracuje velmi dobře a problém vyřeší na počkání. Program Munis je zároveň v této věci velice uživatelsky přívětivý a pokud nenastane problém, tak si vše v programu můžete nastavit úplně sami. V dnešní době už servis od Munisu téměř nevyužívám, pokud nechci například přidat nějaký nový modul. Zároveň Triada poskytuje neplacené videonávody nebo placené školení. K dispozici máte i návod v PDF ale ten pro mě nebyl nikdy moc vyhovující, protože je koncipován tak, že je jeden soubor o programu a pak třeba i několik desítek souborů s názvem novinky ve verzi, takže pokud nějaký modul funguje třeba deset let, tak máte prakticky starý návod a pak si k němu hledáte ovládání toho, co se změnilo. Program KEO4 se aktualizuje sám, na hlavním panelu zase průběžně vidíte, jaké jsou novinky v programu. Pracovník společnosti KEO4, se kterým já spolupracuji, je taky vždy „po ruce“, takže servis programu je bezproblémový. Při zakoupení softwaru KEO4 Vás jejich pracovník zaškolí v jeho ovládání a musím říct, že toto prvotní zaškolení bylo hodně podrobné a prakticky po něm jsem dokázala program bezproblémově plně ovládat. K dispozici máte i návody na používání jednotlivých modulů. Nevím, jestli

pořádají nějaké skupinové školení další, protože já absolvovala jen vždy to úvodní školení, které bylo jen pro mě. Tak jako u Munisu, když se nic nepokazí, tak servisního technika nepotřebujete, protože vše si jednoduše zase provede uživatel sám. Moje osobní zkušenost s firmo Asecco Solution, které patří program Helios Fenix, není až tak dobrá. Mně přidělený servisní technik sice vždy udělal, co jsem potřebovala, ale někdy to chvíli trvalo a nikdy nebyl moc příjemný. Hlavní aktualizaci, která vychází jednou ročně musí provést právě servisní technik, který se tedy většinou připojí vzdáleně. Prvotní zaškolení do používání programu proběhlo taky vzdáleně, ale vzhledem ke složitosti tohoto programu, jsem po jeho skončení věděla maximálně jak program spustit. I Fenix má v sobě návody v PDF a dá se s nimi pracovat, když si potřebujete něco nastavit nebo se naučit něco nového co program umí. Jestli dělá školení nevím, na žádném jsem nebyla. Ginis má servisní techniky zvlášť pro každou svoji verzi. U Ginisu G0 spolupracuji se dvěma techniky a s oběma je spolupráce výborná. Bohužel všechny aktualizace programu musí provádět u Ginisu jejich servisní technik, takže s techniky od společnosti Gordic komunikuji nejčastěji. Většinou v krátké době po vydání aktualizace se vzdáleně připojí a program mi zaktualizují. Někdy to je ale i tak, že já se musím připomenout, že bych potřebovala provést aktualizaci. Jinak další úpravy a nastavení programu si můžu dělat sama. Školení Gordicu jsem neabsolvovala, ale vím, že nějaké pořádají. Gordic má dobře zpracované PDF návody, ze kterých jste schopni pochopit veškeré ovládání a nastavení systému. Oproti tomu nemám až tak dobré zkušenosti se servisním technikem Ginisu ve verzi G3. Musím ho svým způsobem otravovat při téměř každé změně nastavení programu nebo při tvorbě automatických operací. Pokaždé se mi snaží „vnutit“ nějaký svůj způsob účtování a neochotně provádí nastavení dle mých požadavků. Aktualizace provádí pouze servisní technik, zároveň si sám nemůžete ani uzavřít účetní rok ani převést účetnictví na další období. Toto nejde ani u programu Fenix, jinak u všech ostatních si tyto úkony můžete udělat sám. Ale zároveň je u všech samozřejmostí, že pokud to sami nezvládnete, tak váš servisní technik Vám s tím pomůže.“

„Rozdíl v nákladech už je zřejmý jen z toho, že jsou programy, kde nepotřebujete zásah servisního technika téměř nikdy, a pak programy, kde ho potřebujete téměř pořád. Za každý úkon servisního technika Vám samozřejmě přijde faktura. Co se týče sazby za prováděné úkony, tak jsou ceny podobné. Rozdíl je tehdy, pokud technik zvládne konkrétní úkon udělat na dálku nebo dorazí osobně. Porovnání za ceny školení nemám.“

10) Jaké zkušenosti máte s cloudovými řešeními účetních systémů? Vnímáte přechod na cloud jako přínosný?

„Cloudové řešení je pro mě v dnešní době obrovský přínos, a to hlavně z důvodu, že můžete k programu přistupovat odkudkoliv a zároveň máte uložště všech vašich dokumentů, což je nezbytné při dodržení zákona o finanční kontrole. Program KEO4 je v základní verzi plně v cloudu. Cloudové řešení nabízí v současné době i Munis. U ostatních programů máte vždy možnost síťové verze ale ne cloudového řešení.“

11) Cítíte vyšší bezpečnost nebo pohodlí při práci v některém z programů, například v KEO4, který běží v cloudové architektuře?

„Asi ano, protože už se mi jednou stalo, že dřív, než jsem měla hotovou zálohu programu, se mi rozbil můj notebook a moje práce za celý den byla ztracená a musela jsem to vše dělat znovu. Jsem zvyklá vkládat PDF dokumenty (faktury) ke konkrétním dokladům. Při cloudovém řešení mě nelimituje velikost disku mého počítače. Takže cloudové uložště vnímám jako bezpečné.“

12) Který z programů považujete za nejefektivnější z hlediska poměru cena/výkon?

„Při pořizování nového softwaru by neměla být rozhodující cena. Důležitější je, jestli splňuje bez kompromisů to, co od něho očekáváte. Když se na to budeme dívat jen poměrem cena/výkon, tak Vám asi nejlépe vyjde Munis od Triády. Pořízení nového softwaru není až tak nákladné a pokud si všechno zvládnete nastavovat sám, tak platíte jednou ročně aktualizaci. Takže cena je nízká a výkon ucházející. Pokud nemáte vůbec v plánu digitalizovat, tak potom poměr cena / výkon vyjde dobře i u Ginis Expres G0. Má asi nejnížší náklady na pořízení nového software, platíte roční aktualizaci a pak ty jednotlivé práce servisního technika, ale i tak to není tak nákladné a práce s tímto programe je opravdu v pohodě. Programy Helios Fenix a Ginis Expres G3 jsou jak nákladné na pořízení, tak u Ginis G3 platíte mimo roční aktualizaci spoustu faktur za práci servisního technika. U Helios Fenix je zase velice drahá roční aktualizace. Použití těchto dvou programů, jak už jsem říkala, není srozumitelné a intuitivní jako u ostatních. Tyto dva programy bych si v současné době určitě nepořídila. KEO4 má sice vyšší pořizovací náklady než Munis nebo Ginis G0, ale platíte jen roční aktualizaci, jejíž částka je srovnatelná s Munisem nebo Ginisem G0, ale výkonnostně to je úplně jiný level. Takže za mě nejlépe v poměru cena výkon vychází KEO4.“

13) Kdybyste měla dnes rozhodovat o výběru účetního systému pro obec, kterému programu byste dala přednost a proč?

„Jak už jsem říkala, já bych vybrala KEO4 pro každý typ obce. Ty nejdůležitější faktory pro moje rozhodnutí jsou intuitivní ovládání, elektronické schvalování dokumentů v souladu se zákonem o finanční kontrole ve veřejné správě, ISDOC, cloudové řešení, možnost si sama přizpůsobit program nebo zadat automatické operace. Má nejlepší provázanost mezi všemi moduly a díky tomu všemu mi stejná činnost v KEO4 trvá téměř o polovinu méně času než v jiných programech.“

„Pokud ovšem nějaká malá obec hledá levný a svým způsobem jednoduchý program a neplánuje digitalizovat, tak také doporučuji Gordic G0 a pokud v budoucnu bude digitalizovat své účetnictví, tak Munis. Pro velké obce a města by byla pro mě celkem jednoznačná volba, a to zase KEO4. Tyto velké obce neudělají ani chybu s programem VERA, nebyl tady zmiňován, ale je to komplexní program právě pro velká města, jehož moduly obsáhnout i ostatní agendy města, jako například stavební úřad, živnostenský, matriční atd. Pro menší města a malé obce je však tento program zbytečný.“

14) Myslíte si, že by systém jako KEO4 mohl být vhodným standardem pro většinu ÚSC v ČR?

„Dle mého názoru je program KEO4 jako jediný plnohodnotně použitelný pro všechny typy obcí – od těch nejmenších po velká města. Každý si ho sestaví podle toho, co potřebuje využívat. Malé obce, co nevyužijí další moduly jako matrika, evidence smluv, evidence hřbitovů atd., tak si z programu pořídí jen to, co využijí. Velká města zase ocení možnost použití i neúčetních modulů, které jsou v KEO4 k dispozici.“

„Dovedu si představit program MUNIS používat na všech typech obcí a měst, i když asi ne tak bezproblémově jako KEO4. Ale naopak si nedovedu představit Ginis G0 na velkém městě a pro změnu GINIS G3 na malé obci. Takže ano, myslím si, že KEO4 je komplexní program pro všechny typy obcí.“

7 Shrnutí a diskuse výsledků

Na základě provedené analýzy účetních programů a rozsáhlého dotazníkového šetření mezi územními samosprávnými celky lze konstatovat, že problematika volby vhodného účetního softwaru zůstává jedním z klíčových faktorů pro efektivní digitalizaci účetnictví ve veřejné sféře ČR. Z výsledků dotazníkového šetření, kterého se účastnilo 2 173 obcí napříč Českou republikou, vyplynulo, že nejrozšířenějším a zároveň nejlépe hodnoceným systémem je KEO4, který aktuálně využívá 43 % respondentů. Na dalších místech se s výrazným odstupem umístily systémy Munis (17 %), GINIS (27 %) a Helios Fenix (10 %).

KEO4 byl uživateli oceňován především pro svou intuitivnost, pravidelné legislativní aktualizace, modularitu i kvalitní technickou podporu. Ve specifické otázce týkající se spokojenosti s účetním systémem, KEO4 obdrželo nejméně připomínek od svých uživatelů, že by jim něco chybělo. Naopak uživatelé KEO4 nejčastěji využívají operace, které podporují digitalizaci účetnictví. Rovněž nabídka cloudové verze a schopnost efektivní integrace s nástroji, jako je ISDOC, ukazuje na vysokou míru připravenosti systému na moderní trendy digitalizace.

Významným doplněním kvantitativního výzkumu byl rozhovor s paní Šábrtovou, zkušenou účetní z praxe, která pracovala s téměř všemi zmíněnými programy. Z rozhovoru jasně vyplynulo, že z hlediska každodenní práce, přehlednosti, spolehlivosti a dostupnosti funkcí, které obce skutečně potřebují, KEO4 výrazně převyšuje ostatní srovnávané programy. Vyzdvihla rovněž schopnost systému pružně reagovat na novelu zákona o účetnictví nebo oceňovala rychlost odezvy technické podpory.

Z diskuse výsledků a všech získaných podkladů tedy jednoznačně vyplývá, že KEO4 je v současné době nejvhodnějším účetním programem pro obce v České republice. Nejen že splňuje veškeré zákonné požadavky na vedení účetnictví vybraných účetních jednotek, ale zároveň poskytuje obcím potřebnou míru flexibility, spolehlivosti, technické podpory i rozvojového potenciálu směrem k plné digitalizaci. V rámci diplomové práce se autor v únoru 2025 spojil s technickou podporou účetního systému KEO4, která informovala, že už mají zkušenost s jednou obcí, která vede kompletní účetnictví výhradně v digitální podobě. Tato obec již úspěšně prošla auditem krajského úřadu, což potvrzuje, že takový postup je realizovatelný a akceptovaný kontrolními orgány. Ostatní programy mají své specifické výhody jako např. robustnost a rozsah modulů využitelný spíše ve větších městech. Nicméně KEO4 vyniká jako nejvyváženější a nejefektivnější řešení pro většinu

obcí napříč velikostní strukturou. Účetní systém KEO4 tedy lze doporučit obcím jako spolehlivé a ověřené řešení pro vedení účetnictví.

8 Závěr

Tato diplomová práce se zabývala analýzou a komparací vybraných účetních programů využívaných územními samosprávnými celky v České republice. Cílem bylo identifikovat nejsilnější a nejslabší stránky jednotlivých softwarových řešení a navrhnout optimální volbu s ohledem na potřeby digitalizace veřejné správy.

Na základě teoretické části, empirického šetření a rozhovoru s odborníci z praxe lze konstatovat, že nejkomplexnějším a zároveň nejefektivnějším nástrojem pro vedení účetnictví ÚSC je v současnosti systém KEO4. Tento program vyniká především intuitivním ovládáním, silnou podporou digitalizace, pravidelnou legislativní aktualizací, dostupností technické podpory a modulární strukturou přizpůsobenou potřebám různě velkých obcí.

Ostatní zkoumané systémy jako Munis, Ginis a Helios Fenix mají rovněž své přednosti, avšak zpravidla se potýkají s nižší uživatelskou přívětivostí nebo složitějším ovládáním. Regionální rozdíly v jejich využívání ukazují, že výběr softwaru často ovlivňuje i dostupnost podpory či historické zvyklosti.

V oblasti digitalizace účetnictví se ukazuje jasný posun směrem k automatizaci běžných administrativních činností, propojení účetních systémů s bankovními účty a využívání elektronických formátů pro výměnu dokladů. Ačkoliv některé obce tyto možnosti již aktivně využívají, řada z nich se stále potýká s odporem tyto funkce začít používat. To výrazně omezuje rozšíření pokročilejších funkcí, jakou je například implementace umělé inteligence.

Zjištění této práce mohou posloužit jako cenný podklad nejen pro samotné ÚSC při výběru účetního softwaru, ale také pro vývojáře těchto systémů, kteří se chtějí lépe přizpůsobit aktuálním potřebám veřejné správy. S přihlédnutím k rychlému vývoji v oblasti digitalizace bude důležité sledovat další trendy a flexibilně na ně reagovat.

Seznam zdrojů

ALIS spol. s r.o. *KEO4 – Moderní informační systém pro veřejnou správu*. [online] [cit. 2025-04-11] Dostupné z: <https://www.alis.cz/keo4>

AMSP ČR. (2024). *Tisková zpráva: Podnikání v digitální éře*. [online] [cit. 2025-04-20] Dostupné z: https://www.amspace.cz/wp-content/uploads/2024/12/TZ-AMSP-CR-2024-12-04-Podnikani-v-digitalni-ere_RNE-2024_FINAL-1.pdf

BAI. (2023). *Revolutionizing customer experience in banking with data analytics and AI*. [online] Dostupné z: <https://www.bai.org/banking-strategies/revolutionizing-customer-experience-in-banking-with-data-analytics-and-ai/>

BusinessInfo.cz, (2023). Digitalizace zásadně mění účetnictví, umělá inteligence uvolní účetním ruce. [online] [cit. 2025-05-09] Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/digitalizace-zasadne-meni-ucetnictvi-umela-inteligence-uvolni-ucetnim-ruce/>

Česká republika, (1991). *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

Česká republika, (2000). *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Česká republika, (2000). *Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

Česká republika, (2000). *Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>

Česká republika, (2000). *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Česká republika, (2002). *Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-323>

Česká republika, (2009). *Vyhláška č. 410/2009 Sb., o účetnictví vybraných účetních jednotek*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-410>

Česká republika. *Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole*. [online] [cit. 2025-04-21] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>

- Český statistický úřad (ČSÚ). *Hospodaření obcí a krajů*. [online] [cit. 2025-04-11] Dostupné z: <https://csu.gov.cz/hospodareni-obci-a-kraju>
- Český statistický úřad, (2024). *Malý lexikon obcí České republiky – 2024*. [online] [cit. 2025-04-11] Praha: ČSÚ. Dostupné z: <https://www.czso.cz/aktualni-produkt/41171>
- Deloitte. (2023). *Tech Trends 2023*. [online] [cit. 2025-04-20] Dostupné z: https://www2.deloitte.com/content/dam/insights/articles/us175897_tech-trends-2023/DI_tech-trends-2023.pdf
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Páté, nezměněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-5053-1.
- ECIIA, (2024). *Risk in Focus 2025: Hot Topics for Internal Auditors*. [online] [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.eciia.eu/2024/09/risk-in-focus-2025-hot-topics-for-internal-auditors/>
- EUCS Účetní služby. *Digitalizace účetnictví – moderní technologie v praxi*. [online] [cit. 2025-04-13] Dostupné z: <https://eucs-ucetni-sluzby.cz/clanky/digitalizace-ucetnictvi-moderni-technologie-v-praxi>
- Haida.cz. *Produkty*. [online] [cit. 2025-04-11] Dostupné z: <https://www.haida.cz/produkty/>
- Helios.eu. *HELIOS Fenix*. [online] [cit. 2025-04-11] Dostupné z: <https://www.helios.eu/helios-fenix>
- ISVS.cz. (2024). *Digitalizace účetnictví v Česku pokulhává*. [online] [cit. 2025-04-20] Dostupné z: <https://www.isvs.cz/digitalizace-ucetnictvi-v-cesku-pokulhava/>
- JAMIESON, S. (2004). *Likert scales: how to (ab)use them*. *Medical Education*, <https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2004.02012.x>
- JANHUBA, Miloslav. *Základy teorie účetnictví*. 2. upr. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1268-6.
- Joshi, A., Kale, S., Chandel, S. & Pal, D.K. (2015). *Likert Scale: Explored and Explained*. *British Journal of Applied Science & Technology*, <https://doi.org/10.9734/BJAST/2015/14975>

KOCHOVÁ, A., (2021). *Přehled o peněžních tocích pro vybrané účetní jednotky*. [online] [cit. 2025-04-20] DAUČ. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/1/prehled-o-peneznich-tocich-pro-vybrane-ucetni-jednotky>

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 13. aktualizované vydání. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-7273-084-3.

Likert, R. (1932). *A Technique for the Measurement of Attitudes*. *Archives of Psychology*. [online] [cit. 2025-04-21] Dostupné z: https://legacy.voteview.com/pdf/Likert_1932.pdf

Manuzen.cz. *Implementace umělé inteligence*. [online] [cit. 2025-04-20] Dostupné z: <https://www.manuzen.cz/sluzby/implementace-umele-inteligence>

Ministerstvo vnitra ČR. *ISDOC – aktuální verze*. [online] [cit. 2025-04-20] Dostupné z: <https://mv.gov.cz/isdoc/clanek/aktualni-verze>

Munis.cz. *MUNIS – informační systém pro veřejnou správu*. [online] [cit. 2025-13-04] Dostupné z: <https://www.munis.cz/>

MÁČE, Miroslav. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2385-8. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/financni-ucetnictvi-verejneho-sektoru-5090/>.

Národní knihovna ČR. (2024). *Etika umělé inteligence*. Knihovna Plus. [online] [cit. 2025-04-15] Dostupné z: <https://knihovnaplus.nkp.cz/archiv/2024-02/informace-a-konference/etika-umele-inteligence>

PRAŽÁKOVÁ. *Historie a současnost digitalizace dokumentů a automatizace procesů v účetnictví*. Účetnictví č. 11/2023. 2023, č. 11/2023.

Roklen24. (2025). *Až 68 % datových ředitelů při nasazování AI bojuje s kvalitou dat. Pouze třetina firem ji využívá efektivně*. [online] [cit. 2025-04-21] Dostupné z: https://roklen24.cz/?quick_news=az-68-datovych-reditelu-pri-nasazovani-ai-bojuje-s-kvalitou-dat-pouze-tretina-firem-ji-vyuziva-efektivne

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba v roce 2025*. [Česko]: Acha obec účtuje, [2025]. ISBN 978-80-907757-4-9.

SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Abeceda účetnictví 2006: pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. 2. rozšíř. vyd. Účetnictví, daně. Olomouc: ANAG, 2006. ISBN 80-7263-332-5.

Úřad vlády ČR. (2018). *AI právně-etická zpráva*. [online] [cit. 2025-04-16] Dostupné z:
https://vlada.gov.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/AI-pravne-eticka-zprava-2018_final.pdf

Wflow.com. *Digitalizace účetnictví*. [online] [cit. 2025-04-13] Dostupné z:
<https://www.wflow.com/digitalizace-ucetnictvi>

Zadání diplomové práce

Autor: Bc. Pavel Brůža

Studium: I2300129

Studijní program: N0688A140001 Informační management

Studijní obor: Informační management

Název diplomové práce: Komparace účetních programů pro územní samosprávné celky v České republice

Název diplomové práce AJ: Comparison of accounting programs for local self-government units in the Czech Republic

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl: Vybrat vhodný účetní software pro ÚSC v ČR

1. Úvod
2. Teoretické aspekty
3. Účetní programy pro ÚSC v ČR
4. Využití umělé inteligence v účetnictví
5. Metodologie práce
6. Analýza a komparace účetních programů
7. Shrnutí a diskuze výsledků
8. Závěr

Zadávací pracoviště: Katedra ekonomie,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Ing. Libuše Svobodová, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 29.7.2025